

# Preiļu ātro dispečerdienestā veikta modernizācija



● SIA «Preiļu slimnīca» neatliekamās medicīniskās palīdzības dispečere Vija Vitova (attēlā) teic, ka strādāt ar jauno programmu esot ērti. Viņas rīcībā ir vairāki datori, kas nodrošināti ar speciālām programmām, telefoni un rācija, kurā dzirdami praktiski visu Latgales rajonu ātro ziņojumi. Foto: A.Šņepsts

Pagājušā un šī gada laikā, sadarbojoties Preiļu un Līvānu slimnīcām, kā arī Katastrofu medicīnas centram, veikta abu medicīnas iestāžu būtiska dispečerdienestu modernizācija, «Novadnieku» informē SIA «Preiļu slimnīca» valdes priekšsēdētājs Juris Urtāns.

Jau informējam ka pagājušajā gada pavasarī Līvānu slimnīcā tika likvidēts neatliekamās medicīniskās palīdzības (NMP) dispečerdienests. Līdz ar to visi izsaukumi jau vairāk kā gadu tiek pieņemti Preiļu NMP dispečerpunktā, kas tagad apkalpo gan Preiļu, gan Līvānu slimnīcas apkalpes zonu. Sovasar darba uzlabošanai īstenots projekts, apgūti 8,7 tūkstoši latu valsts investīciju naudas, izveidojot automatisku izsaukumu reģistrācijas sistēmu. J.Urtāns uzsver, ka tagad nevienas telefona zvans uz ātrajiem vairs nevar pazust. Izsaukumi tiek fiksēti datorā, kas ievērojami atvieglo arī neatliekamās medicīniskās palīdzības dispečeru ikdienu, jo vairs nav nepieciešams ar roku veikt ierakstus daudzajos žurnālos.

Līdzīgas sistēmas ieviestas un jau darbojas arī citos Latvijas rajonos, pie-

mēram, Jēkabpils, Valmieras slimnīcās. Katastrofu medicīnas centra speciālisti preliešiem sniedza konsultācijas datorizētās izsaukumu reģistrācijas sistēmas ieviešanā. Tā kā valstī turpinās process neatliekamās medicīniskās palīdzības centralizācijas izstrādei, Preiļu slimnīcā iegādāta un uzstādīta tāda sistēma, ko nākotnē varēs samērā vienkārši integrēt kopējā tīklā, teic SIA «Preiļu slimnīca» valdes priekšsēdētājs. Pagaidām šis process zināms tikai aptuvenās aprišēs, jo NMP centralizācijai un darbības organizēšanai tiek veidota atsevišķa struktūra. Iespējams, Latgales reģionālais centrs atradīsies Daugavpilī, tā rīcībā būs globālās pozicionēšanas ierīces un citas iespējas, kas ļaus sekot līdzi katras ātro mašīnas atrašanās vietai. Tādā veidā būs iespējams operatīvāk rīkoties un efektīvāk izmantot resursus, lai piemēram, no Preiļiem automašīna nebūtu jāšūta, teiksim, uz Arendoli, jo tajā brīdī tuvāk notikuma vietai atradīsies NMP transports no Daugavpils. J.Urtāns pieļauj, ka sākumā, kamēr

sistēma iestrādāties, varētu būt arī problēmas, taču nākotnē gaidāms daudz racionālāks visu dienesta resursu izlietojums.

Ar neatliekamās medicīniskās palīdzības automatisko izsaukumu reģistrācijas sistēmu «Novadnieku» iepazīstināja SIA «Preiļu slimnīca» galvenā ārste

**Daina Pliča.** Viņa uzsvēra, ka jaunās tehnikas un programmu apgūšana augsta sākumā dispečeriem nebija vienkārša, taču pāris nedēļu laikā jaunās iespējas

izprastas. Izsaukumi automatiski tiek reģistrēti, sarunas nepieciešamības gadījumā var vēlreiz noklausīties. Ārste arī atzīst, ka tagad darbiniekiem pilnībā atkrīt karšu un citu dokumentu aizpildīšana ar roku, tās vienkārši tiek izprintētas. Pie tam jaunā sistēma ir savienota ar Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūru (VOAVA), tāpēc vairs nav nepieciešams tērēt laiku atskaišu sagatavošanai, tās VOAVA speciālisti saņem automatiski.

L.Kirillova

## ZIŅAS

### Sestdien Preiļos apmeklētājus gaidīs mobilais zobārstniecības autobuss

11. oktobrī Preiļos bez maksas varēs pārbaudīt mutes veselības stāvokli un saņemt speciālista konsultāciju, «Novadnieku» informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciālists Jānis Vaivods.

«Colgate» Mutes veselības mēneša ietvaros 11. oktobrī no plkst. 11.00 līdz plkst. 16.00 Preiļos, Kārsavas ielā 4 (pie Preiļu galvenās bibliotēkas) būs pieejams Zobārstniecības un sejas ķirurģijas centra mobilais zobārstniecības autobuss. Apmeklētājiem būs iespēja bez maksas pārbaudīt mutes veselības stāvokli un saņemt speciālista konsultāciju. Autobusā būs pieejami arī «Colgate» produkcijas paraugi un informācija. Konsultācijas mobilajā zobārstniecības autobusā bērniem līdz 18 gadu vecumam tiks sniegtas tikai vecāku klātbūtnē.

2008. gada oktobrī Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas Zobārstniecības un sejas ķirurģijas centrs sadarbībā ar «Colgate», LR Veselības ministriju, Zodu higiēnistu akadēmisko skolu, Latvijas Zobārstu asociāciju un Latvijas Mutes veselības fondu organizē Mutes veselības mēnesi.

Mutes veselības mēnesis ir ikgadējs kompānijas «Colgate» projekts, kas norisinās visā pasaulē un ko uzņēmums kopš 1998. gada īsteno arī Baltijas valstīs.

### Pašvaldības saņems finansējumu bezmaksas datoru un interneta izmantošanai

Ministru kabinets atbalstījis Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas (RAPLM) sagatavoto rīkojumu par mērķdotāciju piešķiršanu no valsts budžeta, lai nodrošinātu iedzīvotājiem pašvaldību bibliotēkās bez maksas izmantot internetu un datorus. Bibliotēku likums nosaka, ka valsts un pašvaldību bibliotēku lietotājiem ir tiesības bez maksas izmantot publiski pieejamos datorus, internetu un vispārpieejamos elektroniskās informācijas resursus.

Kā informēja RAPLM komunikācijas nodaļas vadītāja vietniece Ilze Dišlere, RAPLM ir aprēķinājusi visām pašvaldībām piešķirāmās mērķdotācijas summu, kas sastāda 940 900 latus. Rīkojuma projekta izpildi nodrošinās Valsts Reģionālās attīstības aģentūra.

Preiļu rajonā Aglonas pagasts saņems mērķdotāciju 1320, Rudzātu pagasts — 1290, Sutru pagasts — 900, Vārkavas pagasts — 900 latus. Šajās pašvaldībās ir pa vienai bibliotēkai. Jersikas, Pelēču un Saunas pagasti, kuros ir pa divām bibliotēkām, katrs saņems 1800 latus. Preiļu novada četrām bibliotēkām piešķirti 4870 lati, Līvānu novada piecām bibliotēkām — 5840 lati, Vārkavas novada četrām bibliotēkām — 3600 lati. Riebiņu novadam, kurā darbojas desmit bibliotēkas, bezmaksas interneta un datoru izmantošanas nodrošināšanai paredzēti 9060 lati.

### ABONĒ «NOVADNIEKU»

līdz gada beigām  
«Latvijas Pasta»  
nodaļās un pie pastniekiem  
līdz 22. oktobrim,  
modernizētajās pasta  
nodaļās —  
līdz 27. oktobrim,  
«Novadnieka» redakcijā  
Brīvības ielā 14, Preiļos,  
līdz 17. oktobrim.



## NACIONĀLĀS ZINĀS

### Tautas partijai vislielākais popularitātes kritums

«Latvijas faktu» veiktajā socioloģiskajā pētījumā par to, cik kuram garš vēlēšanu saraksts, secināts, ka īsāks tas ir teju visām Saeimā pārstāvētajām politiskajām partijām, izņemot Saskaņas centru. Vislielākais popularitātes kritums ir Tautas partijai. Šobrīd Tautas partija ir politiski lielākais zaudētājs, jo piedzīvojuši zemāko atbalstu gada laikā un absolūti lielāko kritumu no varas spožuma augstākā plaukta līdz sociologu viedoklim par partiju, kura nu ir «jātnieks bez galvas». Savu kļūdu labojumu un apņemšanos «nekad vairs tā nedarīt» Tautas partija sola kongresā, kurš norisināsies 18. oktobrī Rīgā.

### Lembergs saņems 2387 latus no valsts

Valdība pirmdien atbalstīja 11 501 latu piešķiršanu Tieslietu ministrijai (TM) zaudējumu atlīdzību izmaksām nepamatoti aizturētajām, arestētajām un notiesātajām personām, tostarp 2387 latu piešķiršanu smagos noziegumos apsūdzētajam Ventpils mēram Aivaram Lembergam. Šogad jau tika piešķirta dotācija no vispārējiem ieņēmumiem 50 000 latu apmērā, taču šie finanšu līdzekļi ir gandrīz izlietoti, un atlikums 2008. gada 1. septembrī bija 858 latu. Pamatojoties uz TM un Ģenerālprokuratūras lēmumiem zaudējumu atlīdzināšanas lietās, kā arī saņemtajiem iesniegumiem zaudējumu atlīdzības saņemšanai, vēl šogad fiziskajām personām būs jāatlīdzina zaudējumi 12 359 latu apmērā. Līdz ar to programmas izpildes nodrošināšanai TM budžetā trūka 11 501 latu. Jau ziņots, ka Lembergs pieprasījis no valsts vairākas kompensācijas.

### Pirms gada iecerētā plašā NBS reorganizācija vēl nav īstenota

Tieši pirms gada Nacionālo bruņoto spēku (NBS) vadība paziņoja, ka armijā tiks īstenota plaša reorganizācija, kas skars teju visas vienības, taču gada laikā noticis tikai izpētes un plānošanas darbs, ziņo LETA. Kā atzina NBS komandieris ģenerālmajors Juris Maklakovs, dzīve vienmēr ievieš korekcijas un jebkuru plānu īstenošana prasa resursus — gan cilvēku, gan finanšu. Runājot par to, kas reāli ir izdarīts šī gada laikā, Maklakovs minēja iestrādes Militārās policijas un Saeimas un Valsts prezidenta Drošības dienesta apvienošanu. Paredzēts, ka par šo divu vienību apvienošanu 15. oktobrī lems Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un pretkorupcijas komisijas sēdē, bet reālā apvienošana notiks no nākamā gada 1. janvāra, izveidojot NBS Militāro policiju. Aktīvs darbs šogad noritot pie jautājumiem, kas saistīti ar valsts aizsardzības plānu. Pakārtot šī plāna uzdevumus, katrā vienībā tiekot arī rīkotas atbilstošas apmācības. Smagas diskusijas šogad bijušas par administratīvā dienesta samazināšanu un pārstrukturizāciju. Kā teica Maklakovs, notikušas diskusijas, bet lēmumi vēl nav pieņemti. Pirms gada īpašā virsnieku sanāksmē NBS vadība uzsvēra, ka pilnībā reorganizāciju NBS vajadzētu pabeigt līdz 2009. gadam. Lai arī toreiz skaidras vīzijas nebija, tomēr jau pērn septembrī tika paziņots, ka reorganizācija skars Štāba bataljonu, kurš uzņemsies lielākas funkcijas, kas saistītas ar apgādes jautājumiem, aptuveni 50 cilvēku tiks aizrotēti arī no Mācību vada pavēlniecības. Savukārt toreizējais aizsardzības ministrs Atis Slakteris savā uzrunā sacīja, ka kopumā NBS struktūra ir ļoti laba, taču proporcionāli virsnieku skaitam ir mazs karavīru skaits, tādēļ nepieciešama reorganizācija, kas nebūšot mākslīgi veidota.

Ziņas sagatavoja T.Elste

## NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

65307058, 65307059 (žurnālistiem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: [www.novadnieks.lv](http://www.novadnieks.lv)

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

*Cilvēks ir vientuļš tikai šķietami. Jo, kam ir ienaidnieks, tas nav vientuļš.*

*Verkoors*

## PREIĻU NOVADA DOMĒ

**26. septembrī notika Preiļu novada domes kārtējā sēde, kuras darbā piedalījās deviņi no ievēlētajiem 11 pašvaldības deputātiem.**

### Deputātu rīcībā – klēpjatori

Tā bija pirmā sēde, kas notika datorizētā, jo nesen pašvaldība iegādājās 10 klēpjatorus. Par datoru un programmatūras iegādi samaksāti aptuveni 8400 latu, no kuriem puse iztērēta programmu iegādei. Klēpjatori nodoti deputātu lietošanā, bet ir domes informācijas tehnoloģiju centra īpašums. Kā informē domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, lēmumprojektus un citus materiālus domnieki trīs dienas pirms sēdes saņem pa elektronisko pastu. Tādā veidā tiek ietaupīts ne vien laiks, bet arī materiālu resursi. Pirms domes sēdēm lēmumprojekti vairs nav jādrukā papīra formātā. Pašvaldībā glabāsies tikai viens domes lēmumu komplekts drukātā veidā.

### Sociālo dzīvokļu remontiem vajag vairāk naudas

Izskatot pašvaldības dzīvokļu speciālistes Zentas Andrejevas iesniegumu, deputāti vienbalsīgi nolēma piešķirt papildu līdzekļus 5000 latu apmērā sociālo dzīvokļu skursteņu un krāšņu remontiem. Iesniegumā gan bija minēta ievērojami lielāka summa – 15 000 latu, ko pašvaldība pagaidām nevar atvēlēt. Par piešķirto finansējumu sociālos dzīvokļus varēs tikai sagatavot apkures sezonai, veicot visnepieciešamākos krāšņu un skursteņu uzlabojumus, citi remontdarbi jāatliek.

### Veikti grozījumi pašvaldības pamatbudžetā

Vienbalsīgi pieņemts lēmums izdarīt izmaiņas novada domes saistošajos noteikumos nr. 1 «Par budžetu 2008. gadam».

Pamatojoties uz Preiļu rajona padomes šī gada 24. jūlija rīkojumu par naudas līdzekļu ieskaitīšanu, lai nodrošinātu XXIV Dziesmu un XIV Deju svētku izdevumu segšanu, saņemto papildus finansējumu, novada domes ieņēmumu daļa palielināta par 4175 latiem. Šajā

sakarā Preiļu Valsts ģimnāzijas izdevumi palielināti par 1143 latiem, bet Preiļu kultūras centra izdevumi palielināti par 3032 latiem.

Nolēmts piešķirt papildus finansējumu pedagogu darba samaksai (pamatojums – Ministru kabineta šī gada 4. augusta grozījumi noteikumos «Par pedagogu darba samaksu»): Preiļu Valsts ģimnāzijai – 613 latu, Aizkalnes pamatskolai – 906 latu, Preiļu 1. pamatskolai – 1318 latu, Preiļu 2. vidusskolai – 1279 latu. Kopsummā tie ir 4116 latu no neparedzētiem gadījumiem atvēlētajiem līdzekļiem.

### Autostāvvietā būs nākamgad

Izskatīts daudzdzīvokļu mājas Viļānu ielā 2 iedzīvotāju iesniegums, kurā izteikts lūgums izbūvēt jaunu autostāvvietu vecās vietā, kuru, pēc būvvaldes secinājuma, bez saskaņojuma aizžogojusi zemes īpašniece. Novada domes izpilddirektoram uzdots noslēgt zemes nomas līgumu ar citu zemes īpašnieci. Nolēmts veikt iepirkumu autostāvvietas izbūvei, līdzekļus paredzot 2009. gada budžetā. Šāds lēmums pieņemts ar deputātu balsu vairākumu. *Par* balsoja deputāti Alberts Vucāns, Oļegs Hļebņikovs, Vladimirs Haritonovs, Vitālijs Plivda un Aldis Adamovičs, balsojumā *atturējās* Pēteris Trubiņš, Jānis Anspoks un Nikolajs Bogdanovs, bet deputāts Jevģēnijs Boļšakovs balsojumā *nepiedalījās*.

### Meklēs novada labākos skolotājus

Domes sēdē izskatīts akciju sabiedrības «Swedbank» Preiļu filiāles vadītājas Ivetas Stares ierosinājums par triju novada labāko pedagogu izvirzīšanu bankas balvas saņemšanai par ieguldījumu jaunās paaudzes izglītošanā. Balvas saņemšanai nolēmts izvirzīt skolotāju kandidatūras no Preiļu Valsts ģimnāzijas, Preiļu 1. pamatskolas un Preiļu 2. vidusskolas.

### Finansiāli atbalsta sportistu

Nolēmts piešķirt naudas balvu Preiļu novada sportistam spēkavīram Artim

## LĪVĀNU NOVADA DOMĒ

### Par pirmklasnieku ēdināšanas izdevumiem

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem nr. 605 «Kārtība, kādā aprēķina, piešķir un izlieto valsts budžeta līdzekļus pamatizglītības iestādes skolēnu ēdināšanai», dome lēma no 2008. gada 1. septembra noteikt maksu par Līvānu novada izglītības iestāžu 1. klases skolēnu ēdināšanu – Ls 0,80 (finansē valsts) par vienām pusdienām.

Pirmo klašu skolēnu ēdināšanu no 1. septembra finansē valsts. Lai nodrošinātu kvalitatīvu un pilnvērtīgu uzturu, dome noteikusi, ka pusdienu maksā (Ls 0,80) tiek iekļauti tikai izdevumi pārtikas produktu iegādei. Savukārt pārējos izdevumus, kas saistīti ar pusdienu sagatavošanu, sedz Līvānu novada pašvaldība no budžeta līdzekļiem.

Par lēmuma izpildi atbildīgi izglītības iestāžu direktori.

### Piešķir papildus finansējumu ūdenssaimniecības projektam

Izskatot Vides ministrijas iesniegtos līguma grozījumus un sakarā ar projekta «Ūdenssaimniecības attīstība Austrumlatvijas upju baseinos» izmaksu pieaugumu, dome pieņēmusi lēmumu veikt grozījumus līgumā starp Vides ministriju, Līvānu novada domi un pašvaldības SIA «Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība», paredzot domes 2009. gada budžetā līdzekļus Ls 6852,18 pašvaldības līdzfinansējuma daļas palielināšanai.

Minētā projekta ietvaros jau veikti attīrīšanas iekārtu rekonstrukcijas dar-

bi, spiedvadu izbūve un maģistrālo ūdensvadu nomaiņa. Šogad darbi tiks turpināti, veicot atdzelošanas stacijas izbūvi, ūdenstorņa un urbumu atjaunošanu, kas uzlabos dzeramā ūdens kvalitāti Līvānu pilsētā. Saskaņā ar līgumu darbi jāpabeidz līdz 2009. gada oktobrim.

### Par celtniecības turpināšanu

Domes sēdē izskatīts jautājums par būvobjekta Kārsavas ielā (autoosta un veikals) iekavētās celtniecības turpināšanu. Novada būvvaldes vadītāja Arvīla Pundura un SIA «Marno J» tirdzniecības centru pārvaldnieka Valērija Petrova sniegtā informācija tika pieņemta deputātu zināšanai. No tās izriet, ka būvnieki jau aptuveni pirms gada iesāktos darbus grasās atsākt oktobra beigās vai novembra sākumā, solot astoņu mēnešu laikā pabeigt.

### Par pašvaldībai pastāvīgā lietošanā piešķirtās zemes izvērtēšanu

Izskatīts jautājums par pašvaldībai uz Latvijas Republikas likuma «Par zemes reformu LR lauku apvidos» 7. panta un nolikuma «Par LR lauku apvidos realizējamās zemes reformas pirmās kārtas īstenošanu» 47. panta pamata pastāvīgā lietošanā piešķirtās zemes izvērtēšanu, pamatojoties uz LR likuma «Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos», likuma «Par valsts un pašvaldību zemes īpašuma tiesībām un to nostiprināšanu zemesgrāmatā» attiecīgajiem pantiem un citiem MK noteikumiem, deputāti vienotās, ka 115 dažādi zemes gabali piekrīt Preiļu novada pašvaldībai. Šajā skaitā ir kapsētas, pašvaldības ceļi, lielāki un mazāki zemes gabali, uz kuriem notiek dažāda saimnieciskā darbība.

Visus lēmumus par pašvaldībai pastāvīgā lietošanā piešķirtās zemes izvērtēšanu iesniegs Valsts zemes dienestam un tiks lūgts reģistrēt Nekustamā īpašuma Valsts kadastra reģistrācijas informācijas sistēmā.

Pēc Preiļu novada domes sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

bi, spiedvadu izbūve un maģistrālo ūdensvadu nomaiņa. Šogad darbi tiks turpināti, veicot atdzelošanas stacijas izbūvi, ūdenstorņa un urbumu atjaunošanu, kas uzlabos dzeramā ūdens kvalitāti Līvānu pilsētā. Saskaņā ar līgumu darbi jāpabeidz līdz 2009. gada oktobrim.

### Nem aizņēmumu no valsts kases

ERAF projekta «Pirmsskolas izglītības iestādes «Rūķi» renovācija un labiekārtošana» realizācijai dome lēma ņemt aizņēmumu Ls 256 632 Valsts kasē uz 15 mēnešiem.

**G.Kraukle,**  
sabiedrisko attiecību speciāliste  
Līvānu novada domē

# Es zinu, ko es dodu, es zinu, ko es dāvinu

Mūzikas skolotāja. Jauniešu folkloras kopas «Rūtoj» dibinātāja un vienlaikus arī vairāku citu dziedošu un spēlejošu, pie tam visai veiksmīgu, kolektīvu vadītāja. Pati labprāt dzied. Spēlē dažādus mūzikas instrumentus, tajā skaitā arī ērģeles. Pārliecināta, ka mūzika ikvienu cilvēku dara dvēseliski un garīgi bagātāku un ka šis priekšmets skolās starp visiem pārējiem ir vienlīdz svarīgs un vajadzīgs.

Svētdien, 5. oktobrī, Preiļu Valsts ģimnāzijas mūzikas skolotāja ILZE ROŽINSKA Rīgā, Latviešu biedrības namā, bija kopā ar vēl pieciem Latvijas pedagogiem, kuri Skolotāju dienā saņēma ne tikai apsveikumus profesijas svētkos, bet arī Izglītības un zinātnes ministrijas Gada balvu.

— Man ir prieks, ka mūzikas skolotāji pamanīti un viņu darbs novērtēts. Balva piešķirta arī manai Jēkabpils kolēģei Skaidrītei Pugačai, par ko esmu gandarīta.

— **Kā jūtaties kā mūzikas skolotāja? Tagad *topā* ir eksaktie priekšmeti. Vai mūzika, jūsuprāt, netiek atstāta novārtā?**

— Es jūtos labi, jo man patīk tas, ko es daru. Protams, materiālā ziņā varētu vēlēties daudz ko vairāk, bet, no otras puses, ja mums viss būs, sāksim izlaisties. Kamēr kaut kas pietrūkst, kamēr ir, kur tiekties, tikmēr ir vēlēšanās izdarīt vairāk nekā iespējams.

— **Padalieties bērniņas spilgtākajās atmiņās. Vai tās arī bija saistītas ar dziesmām un mūziku?**

— Protams. Cik sevi atceros, vienmēr esmu dziedājusi. Mūsu mājās dziedāšana vienmēr ir bijusi lielā cieņā. Pirmie spilgtākie iespaidi ir no māmiņas un vecāteva, jo viņš savulaik gājis baznīcas kori un viņam bija laba balss. Kad mēs ar brāli bijām maziņi, tieši vecātevs mūs pieskatīja, kamēr vecāki darbā. Tā kā vectēvs pārsvarā dziedāja baznīcas dziesmas, mēs abi kā zvirbuļi sēdējām uz gultas malas, kūlājām kājas un dziedājām līdzī. Tāpat no mammas puses rados visi ir dziedātāji. Katra sanākšana, katrs pasākums vienmēr bijis papildīts ar dziesmām no sākuma līdz beigām.

Mamma Terēzija gandrīz četrdesmit gadus strādāja par pastnieci, tētis Boļeslavs kolhozā bija šoferis, visu laiku darbojās ar tehniskām lietām. Paldies viņiem, ka motivēja mani uz izglītības iegūšanu. Kad Aizkalnē beidzu astoto klasi, man gribējās mācīties par veterinārārsti. Tēvs toreiz atnānāja — ko tu, maza, smalka meitene, govīs astē visu mūžu karāsies... Tālāk bija Preiļu 1. vidusskola, bet pēc tam toreizējā Daugavpils pedagoģiskā institūta mūzikas pedagoģijas fakultāte.

— **Aizkalne visādā ziņā ir vieta ar intelektuālu atmosfēru. Rainis un tā tālāk... Vai tas jūtos atstāja kādas pēdas?**

— Citādi nemaz nevar būt. Bērniībā un arī tagad šo gaisotni joprojām jūtu. Muzeja teritorijā patiešām ir īpaša aura. Atceros laiku, kad tur par direktori strādāja Baiba Ducmane. Viņa bija fantastiski gaišs cilvēks, kas visiem aizkalniešiem deva ļoti daudz. Nāca atmodas laiks, beidzot dabūjām redzēt pirmos latgaliešu rakstus — Jurdžs, Trasūns, Kempis. Grāmatas bija izstādītas ekspozīcijā zem stikliem. Baiba atskrūvēja stendu, ņēma grāmatas un deva mums, jauniešiem, pa nakti izlasīt, lai rītā uz muzeja atvērsanu grāmatas varētu nolikt vietā.

Aizkalne man ļoti mīļa. Laikam tāpēc, ka bērniības zeme. Muzejs, skola, baznīca. Tās ir Aizkalnes gaišākās vietas. Šobrīd man tuvāka baznīca, jo vairāk kā divdesmit gadus es tur spēleju ērģeles un vado draudzes kori. Sāku to darīt pēdējos padomju gados, kad vēl studēju. No kolhoza partijas organizācijas draudēja, ka ziņos uz augstskolu un tā tālāk. Kā komjaunietis var atļauties iet baznīcā... Bet Dieviņš sargāja, viss bija labi.



● «Paldies cilvēkiem, kas mani izvirzīja ministrijas balvai. Neba es pirms šīs balvas vai pēc tās strādāšu savādāk. Es strādāšu tāpat — kā to līdz šim esmu pratusi, kā man izdodas. Un noteikti ar atdevi. Ja tu ko dod citam, tu noteikti saņem arī pretī.» tā uzskata mūzikas skolotāja Ilze Rožinska. Foto: L.Kirillova

Diemžēl redzu, ka tagad Aizkalnē viss ir kā iet mazumā. Galvenokārt tāpēc, ka ir ļoti maz bērnu. Žēl... Nav darba vietu, nav iespēju. Ar zemniekošanu, kā redzam, nekur tālu nevar tikt. Pie pašreizējās domāšanas un valstiskās filozofijas, baidos, tuvākajā laikā nekas nemainīsies.

— **Pakavējieties studiju gados. Kā top mūzikas skolotājs?**

— Īstenībā man tas bija pretrunīgs laiks — astoņdesmito vidus līdz deviņdesmito sākumam. Daugavpils tobrīd bija diezgan konservatīva pilsēta, arī atmodas gados. Kad citās augstskolās gāja uz priekšu un mācījās to, ko kapitālistiskajā pasaulē, mēs Daugavpilī *kalām* PSKP vēsturi, mācījās par Marksu, Ļeņinu un pārējiem dižgariem. Nevaru teikt, ka biju sajūsmā par studijām. Es gribēju ko savādāku, bet mācījās, ko no manis prasīja. Lai varu darīt to, ko gribu, man bija vajadzīgs diploms. Dumpiniece es vienmēr esmu bijusi, bet vairāk sevi.

— **Vai skolotājas darbs iepriecina?**

— Pirmā darba vieta man bija Preiļu bērnu mūzikas skola. Sāku kā klavierskolotāja, pēc tam pasniedzu solfedžo, mūzikas literatūru. Man šis darbs ļoti patīka. Bet dzīves apstākļi mainījās un tad strādāju Pelēču pamatskolā. Tur atvēra mūzikas skolas filiāli, pasniedzu mūzikas skolas priekšmetus. Tagad jau nez cik padzīvēju gadus esmu Preiļos, vispirms Preiļu 1. vidusskolā, pēc tam ģimnāzijā.

Iespējams, ka jaunam skolotājam mūzikas skolā sākt ir vieglāk, atlasīs audzēkņu kontingents, talantīgāki bērni. Parastajā skolā mani toties piesaista tas, ka ir vairāk bērnu, ka viņi ir tik dažādi. Ja sākumā kāds spurainis pretojas un ne par ko negrib dziedāt, vēlāk domas mainās. Lūk, tas ir rezultāts, kad redzi, kā bērns mainījies, kā skatās uz lietām pasaulē. Mūzika nav šaura dzīves joma, mūzika ir dzīves filozofija.

— **Vai jebkuru bērnu var iemācīt dziedāt?**

— Pirms gadiem desmit vai piecpadsmit es teiktu, ka jebkuru. Ja agrāk bija statistika, ka no katriem 100 bērniem, pieliekot pūles, daudz maz normāli dziedāt var iemācīt 98, tad šķiet, ka dziedošu bērnu pa-

liek arvien mazāk. Ir kļuvis grūtāk *atvērt* bērniem dziedāšanas prasmi, mūzikas saņemšanu.

— **Kā tad tā, rajonā taču ir vairākas skolas, no kurām regulāri nāk talantīgi un dziedoši bērni.**

— Tas ir skolotāja nopelns. Jo ātrāk ar bērnu sāk strādāt mūzikā, jo ātrāk un intensīvāk notiek bērna muzikālā attīstība. Agrāk taču katrā mājā katra māmiņa un vecmāmiņa saviem bērniem un mazbērniem dziedāja. Arī bērni auga dziedoši. Tagad pajautāji jaunajām māmiņām, cik no viņām dzied saviem mazuļiem? Uzliek CD, ieslēdz radio un domā, ka viss. Bet bērnam vajag dzīvo skaņu, nevis sintētisko. Tāpēc nav ko brīnīties, ka bērns atnāk uz skolu un nedzied.

Latvieši ir dziedātājtauta, tas genotips mums ir iekšā. Bet, ja to neattīsta un vairākās paaudzēs aizlaiž, tad dziesma pazūd. Tāpat kā daudz kas cits mums jau pazudis.

— **Bet ir taču dziesmusvētki! Tad šķiet, ka visa Latvija dzied.**

— Dziesmusvētki ir fantastiska tradīcija, it īpaši to izjūt Rīgā. Pie mums Preiļos, šķiet, pamazām iet mazumā. Cik mums ir skolēnu korus, cik pieaugušo? Uz dancošanu tā kā bišķi naskāki esam.

Neesmu skaitījusi, cik dziesmusvētkos pati esmu piedalījusies, bet zinu, ka pirmie bija skolēnu dziesmusvētki 1978. gadā. Pieaugušo svētkos esmu bijusi pilnīgi visos.

— **Kam jūsu sirds vairāk pieder — skolēniem mūzikas stundās vai kolektīviem, kuru vadītāja esat?**

— Tas ir grūts jautājums. Domāju, ka sirdi nevar sadalīt šim mazāk, tam vairāk. Ja dari darbu, tad viss jādara ar sirdi. Mācību stundas laiks ir ierobežots, tāpat programma, apgūstamā viela un tā tālāk. Paliel daudz kas nepateikts, tāpēc cenšos ar skolēniem strādāt tā, lai viņiem rodas interese, lai paši vēlas meklēt un uzzināt.

Darbs ar kolektīviem, kuru man ir daudz, vienmēr liek turēties labā formā. Ģimnāzijā man ir jauniešu jauktais koris, ar kuru es ļoti lepojos. Pēdējo gadu laikā notikusi liela mākslinieciskā izaugsme. Kora panākumi ir atkarīgi no diriģenta, tāpēc es arī sevi mazliet slavēju, jo mums izde-

vies vairākas reizes pēc kārtas dažādos konkursos iegūt pirmās pakāpes diplomus. Šobrīd gatavojam programmu jauniešu korus festivālam, kas notiks pavasarī. Darbs ar viņiem aizrauj, uzlādē, bet galvenais, ka jauniešiem pašiem patīk dziedāt un patīk būt kopā. Skatos, kā viņi aug, veido attiecības. Un vēl ir ļoti svarīgi, ka skolas vadība par viņiem interesējas un atbalsta.

Tad vēl ir ģimnāzijas vokālais ansamblis — talantīgi jaunieši. Dziedam interesantas lietas. Vienmēr labi rezultāti, bet grūti ar repertuāru. Nekā jauniešu interesēm atbilstoša gatava nav, tāpēc pati sēžos, aranžēju, no jau gatavā pielāgoju mūsu interesēm.

Folkloras kopa «Rūtoj» ir īpaša manas dzīves sastāvdaļa, darbojamies jau sesto gadu. Kopa radās neapzināti. 2002. gadā ģimnāzijai bija projekts ar kādu Somijas skolu, tāpēc vajadzēja grupu jauniešu, kas varētu pastāstīt par tautas mūziku, tradīcijām. Pēc Somijas tieši jaunieši bija tie, kuri teica — mēs gribam vēl muzicēt, gribam uzstāties. Sākumā tās bija piecas meitenes un viens puisis. Pa šiem gadiem ap sešiem desmitiem jauniešu gājuši cauri folkloras kopai «Rūtoj».

— **Kas viņus piesaista folklorai šajos laikos, kad apkārt ir daudz kā cita interesanta?**

— Man patīk, ka jaunieši meklē savas saknes, vēlas izzināt dzīves gudrības, ko folklorā dod, jo mēs ne tikai dziedam, dancojam, spēlējam. Mēs strādājam ar teicējiem, uzklusām gados veco cilvēku dzīves ziņu, pārmantojam to un nesam tālāk dzīvē. Nevajag ne likumu krājumus vai kodeksus mācīties, zināšanu kods ir visās tautas gudrībās — tautas dziesmās, teikās, ticējumos, stāstos.

Taču pats jaukālais ir tas, ka arī mani viņi pieņem kā sev līdzīgu. Ar viņiem es jūtos labi, un tas dod spēku strādāt tālāk. Sen vairs nejutu uztraukumu vai lampu drudzi pirms uzstāšanās. Priekš kam man nervozēt, es zinu, ko es dodu, es zinu, ko es dāvinu. Lai cilvēki priecājas!

— **Sarunas sākumā minējāt, ka vadāt baznīcas kori. Sakiet, vai jaunieši pievēršas arī garīgajai mūzikai?**

— Protams! Aizkalnes baznīcā gada lielākajos garīgajos svētkos pulcējas daudz jauniešu, mēs kopā muzicējam, dziedam. Gribētos, protams, biežāk, bet šie jaunieši jau ir aizgājuši dzīvē, studē, strādā un uz mājām atbrauc reti. Bet tad ir prieks gan draudzei, gan mums pašiem. Dzied māsas Līga un Dace Paegles, Liene un Lilita Lukāševičas, dzied arī mana meita Māra, skolotāja Ingrīda Kampāne, direktore Mudrīte Vija Lozda, protams, arī baznīcas kora pieredzējušās dziedātājas. Skaņpatiešām labi. Starp citu, manam dēlam Edgaram ar mūziku ir attālākas attiecības, viņam tuvāks sports, lai gan mūziku klausās labprāt.

— **Kādu mūziku pati klausāties?**

— Kad esmu viena, bieži neklausos neko. Gribas atpūtināt ausis. Labprāt klausos kvalitatīvu mūziku kvalitatīvā izpildījumā. Ar prieku eju uz koncertiem un mudīnu to darīt arī jauniešus. Viņus reizēm vajag tikai mazliet pabikstīt.

— **Kā jūs sevi iepriecināt?**

— Ar lauku darbiem! Lai gan līdz pensijai vēl tālu, pamazām top mana pensijas māja. Patīk strādāt dārzā, patīk puķu dobes — gan stādīt, gan ravēt, gan priecāties par to, kas rudenī sanācis. Tas dod mieru, papildījumu un arī atpūti. Man ar zemi caur pirkstiem notiek tāda kā enerģijas apmaiņa.

— **Pašlaik tik koši dzeltenas lapas aiz loga, drīz liņās. Kā jūtaties šādā gadalaikā?**

— Tīri neko, īpaši, ja saule uzspīd. Tad varu stundām ilgi čaukstīnāt pa lapām. Visvairāk nepatīk laiks, kad lapas iemīcitas dubļos, bet sniega vēl nav. To es saucu par tumša laika depresiju. Vienīgās zāles — būt kopā ar jauniešiem, būt cilvēkos.

L.Kirillova





## Apsveic nodokļu iekasētājus un nodokļu maksātājus

Valsts ieņēmumu dienesta Latgales reģionālās iestādes direktore **VANDA GURKOVSKA**:

— Ieņēmumu dienesta jubilejā ar gandarījumu uzsveru Preiļu nodaļas kolektīva teicamo darbu. Pirmkārt, Preiļu nodaļa vienmēr sekmīgi tiek galā ar svarīgāko uzdevumu valsts budžeta izpildē — nodokļu iekasēšanu. Otrkārt, nodaļā valda pozitīva attieksme pret klientiem, un tās darbinieki vienmēr meklē jaunas sadarbības metodes, lai klienta vajadzības tiktu noskaidrotas un atrisinātas īsākā laikā. Treškārt, Preiļu nodaļa ir uzteicama par to, ka tās darbinieki savas telpas iekārtojuši atbilstoši mūsdienu prasībām, un apmeklētāji, ienākot pirmajā stāvā, var saņemt visus pakalpojumus. Preiļu nodaļa vizuāli šobrīd visvairāk atbilst tam modelim, kā jāizskatās klientu apkalpošanas centram.

Preiļu nodaļas darbiniekiem, — gan tiem, kuri tajā nostrādājuši jau 15 gadus, gan arī tiem, kas kolektīvu papildinājuši vēlāk, šajā jubilejā novēlu arī turpmāk būt tikpat čakiem, izturīgiem, labu veselību un laimi personīgajā dzīvē. Kā arī neapstāties pie sasniegtā, bet attīstīties, augt līdzī laimam un mainīties.

Bet nodokļu maksātājiem — gan fiziskām, gan juridiskām personām, kas izmanto VID Preiļu nodaļas pakalpojumus, novēlu būt drošākiem, nebaudīties nākt pēc padoma arī neskaidrību gadījumos, jo mana pārlicība ir tāda, ka ikviens, kurš vien griežas pēc palīdzības Valsts ieņēmumu dienestā, saņem konsultācijas un cita veida pretimnākšanu ikviena sarežģījuma atrisināšanai. VID ir palīgs nodokļu maksātājam viņa saistību izpildē pret valsti.

## VID Latgales reģionālā iestādē 15 gados – svarīgākie attīstības posmi

■ 1993. gada 28. oktobrī pieņemts likums «Par Valsts ieņēmumu dienestu», apvienota Latvijas muiža un Finanšu inspekcija.

■ 1996. – 1997. gadā uzsākta muitas kontroles posteņu uz Latvijas – Krievijas un uz Latvijas – Baltkrievijas robežas būvniecības projektu izstrāde.

■ 1998. gadā VID no Valsts sociālās administrācijas fonda pārņēma sociālā nodokļa administrāciju.

■ 1999. – 2003. gadā tika uzsākti VID modernizācijas projekti.

■ 1999. gadā izveidots pirmais pilotreģions – VID Latgales reģionālā iestādē, apvienojot Daugavpils, Krāslavas un Preiļu nodaļas. Balstoties uz VID Latgales reģionālās iestādes pieredzi, tika izveidotas reģionālās iestādes citos novados. Eksploatācijā tika nodots Patarnieku muitas kontroles postenis.

■ 2000. gadā izveidotas klientu apkalpošanas zāles Krāslavas un Preiļu nodaļās. To izveidošana ļāva paātrināt nodokļu maksātāju apkalpošanu. Viņu ērtībām tika piedāvāts jauninājums – lasītavas klientu apkalpošanas zālēs, kur nodokļu maksātājiem kļuva pieejami normatīvie dokumenti.

Eksploatācijā tika nodoti Silenes, Grebņevas un Terehovas muitas kontroles posteņi ar jaunu tehnisko aprīkojumu: asu un platformas svariem, fizisko personu bagāžas rentģeniekārtām, radiācijas drošības vārtiem. Muiža tika datorizēta, ieviestas jaunas informatīvās sistēmas un programmas.

■ 2002. gadā VID Latgales reģionālā iestādē tika paplašināta, pievienojot Ludzas un Rēzeknes nodaļas.

■ 2004. gadā, Latvijai iestājoties Eiropas Savienībā, likvidēti muitas kontroles punkti uz Latvijas – Lietuvas robežas. Ārkārtīgi smags laiks iestādes darbiniekiem un klientiem, jo stājās spēkā ES likumdošana, bija jāapgūst milzīgs apjoms informatīvo materiālu, ES regulas.

■ VID Latgales reģionālajai iestādei tika pievienota Balvu nodaļa un Vientuļu muitas kontroles punkts. No 2004. gada maijā VID Latgales reģionālās iestādes pārziņā ir visi Latvijā esošie ES ārējās robežas sauszemes un dzelzceļa muitas kontroles punkti.

■ 2006. gadā VID Latgales reģionālā iestādē nodaļās ieviesa internētķioskus, kur nodokļu maksātāji varēja iepazīties ar aktuālo informāciju likumdošanā, VID aktuālietēm un VID publicējamajam datu bāzi, kā arī veikt nodokļu un nodevu maksājumus, izmantojot internetbankas pakalpojumus.

■ 2007. – 2008. gadā uzsākta Terehovas, Grebņevas un Vientuļu muitas kontroles punktu paplašināšanas, rekonstrukcijas projektu izstrāde. VID Latgales reģionālās iestādes muitas kontroles punkti ir austrumu vārti uz Eiropu, caur šiem muitas posteņiem ienāk tranzītkravas, kuru galamērķis ir citas ES valstis. Apmēram 97 procenti no visām noformētajām kravām ir tranzītkravas.

■ VID Latgales reģionālajā iestādē strādā 922 darbinieki, no tiem 334 nodokļu administrācijā, 470 muiža un 118 veic atbalsta funkcijas.

■ Iestādē veic nodokļu administrāciju sešos rajonos, apkalpojot vairāk nekā 14 200 juridisku personu, 10 000 saimnieciskās darbības veicēju, 250 000 fizisku personu. 99,7 procenti no visiem nodokļu maksātājiem atskaites un pārskatus iesniedz savlaicīgi, un reģionālajā iestādē reģistrēto nodokļu maksātāju kopējā parādu summa ir mazākā valstī.

## Apbalvoja par nozīmīgu ieguldījumu VID mērķu sasniegšanā



● VID Latgales reģionālās iestādes Preiļu nodaļas ilggadējie darbinieki. Pirmajā rindā (no kreisās): Valentīna Podskočeva, Preiļu nodaļas vadītāja Nellija Griga, Antoņina Novikova. Otrajā rindā: Janīna Klindžāne, Valentīna Kudiņa, Reģina Lietauniece, Jāzeps Kivlenieks, Aija Nagle, Marija Smirnova, Mārīte Jokste. Fotografēšanās brīdī objektīvu iemeslu dēļ klāt nebija Vilhelmina Lakovska un Zinaīda Smagare. Foto: A.Šņepsts

Atzīmējot finanšu sistēmas un valsts 90. gadadienu, Finanšu ministrija un Valsts ieņēmumu dienests (VID) sadarbībā ar Latvijas darba devēju konfederāciju organizēja Finanšu forumu, kura ietvaros paredzētas piecas reģionālās konferences. Latgales reģionālā konference notika 3. oktobrī Daugavpilī. Kā informēja VID Latgales reģionālās iestādes biroja vadītāja Ingrida Geriņa, konferencē darbojās četras diskusiju grupas: «Muita šodien un rīt», «Valsts budžeta iespējas un tava reģiona attīstība», «VID – dinamiska

un moderna organizācija», «Valsts atbalsts un nodokļu politika – izaugsme».

Daugavpilī notikušajā Finanšu forumā tika sveikti arī tie VID darbinieki, kas šajā dienestā nostrādājuši 15 gadus. Starp viņiem bija arī 11 darbinieki no Latgales reģionālās iestādes Preiļu nodaļas. Atzinības rakstus sakarā ar VID 15. gadadienu par ilggadīgu, godprātīgu un pašreizējīgu darbu un nozīmīgu ieguldījumu VID mērķu sasniegšanā Preiļu nodaļā saņēma tematisko pārbaužu daļas priekšniece Marija Smirnova, galvenā nodokļu inspektore Vilhelmina

Lakovska, reģistrācijas un nodokļu maksātāju lietu daļas galvenās nodokļu inspektore Zinaīda Smagare, Antoņina Novikova, Reģina Lietauniece, nodokļu maksātāju konsultāciju daļas priekšiece Mārīte Jokste, galvenās nodokļu inspektore Janīna Klindžāne un Aija Nagle, nodokļu iekasēšanas daļas pārskatu un deklarāciju sektora galvenā nodokļu inspektore Valentīna Kudiņa, nodokļu masājumu uzskaites un parādu administrācijas sektora galvenā nodokļu inspektore Valentīna Podskočeva un autovadītājs Jāzeps Kivlenieks.

## VID LRI Preiļu nodaļā – jauna vadītāja

6. oktobris VID Latgales reģionālās iestādes Preiļu nodaļas vadītājai **NELLIJAI GRIGAI** bija pirmā darba diena jaunajā amatā. Nodaļas vadītājas iecelšana amatā datumu ziņā saistīta ar Valsts ieņēmumu dienesta jubileju, tāpēc pirmajā ekspresintervijā jauniecelto Preiļu nodaļas vadītāju Nelliju Grigu «Novadnieks» lūdza atbildēt uz jautājumiem gan par nodaļas līdzšinējiem sasniegumiem, gan par jaunajiem uzstādījumiem, ko vadītāja, stājoties amatā, izvirza sev un saviem kolēģiem, gan arī par iepriekšējo darba pieredzi.

Nellija Griga Valsts ieņēmumu dienesta sistēmā strādā kopš 1994. gada, kad Preiļu nodaļā vēl bija patstāvīga valsts iestāde un vēl nebija tapusi Latgales reģionālā iestāde. Pa šiem gadiem esmu strādājusi vairākos amatos, iepazīstinot ar sevi, teica Nellija Griga. Vairāk nekā piecu gadu garumā viņa bija nodokļu iekasēšanas daļas priekšiece. Iestādes iekšējā konkursa kārtībā Nellija Griga apstiprināta par Preiļu nodaļas vadītāju.

Attiecībā uz darba jautājumiem, gribu teikt, ka Valsts ieņēmumu dienesta darbiniekiem primārais ir nodokļu maksātājs — klients. Viņu apkalpošanas



● VID Latgales reģionālās iestādes Preiļu nodaļas vadītāja Nellija Griga savā pirmajā darba dienā jaunajā amatā. Foto: A.Šņepsts

kvalitātes uzlabošanai mums jāpievērš vēl lielāka uzmanība, uzsvēra vadītāja. Viņa arī atzina, ka pašreizējais periods, kas saistīts ar valsts smago ekonomisko situāciju, nav labākais laiks kļūt par nodaļas vadītāju, taču ir apņēmības pilna

tikt galā ar valsts budžeta ieņēmumu plāna nodrošināšanu plānotajā apjomā, kas ar katru gadu palielinās, izpildī, gan ar pārējiem uzdevumiem. Tie ir deklarāciju un pārskatu saņemšana, konsultāciju sniegšana, nodokļu maksājumu parādu piedziņa un citi. Preiļu nodaļa jau vairāku gadu garumā ir starp Latgales reģionālās iestādes labākajām nodaļām.

Šie panākumi gūti, pateicoties katra darbinieka personīgajam ieguldījumam kopīgajā darbā, un prasnīgam iepriekšējā vadītāja Staņislava Gavara darbam, uzsvēra Nellija Griga. Preiļu nodaļā, kurā iekļauts arī Līvānu sektors, strādā 34 darbinieki.

Staņislavs Gavars prata gan organizēt darbu tā, lai Preiļu nodaļa gūtu labus rezultātus, gan arī iedibināja ļoti jaukas tradīcijas, kas kalpoja kolektīva saliedēšanai, atzina Nellija Griga, stāstot, ka tās saglabāsies arī turpmāk. Piemēram, nodaļas kolektīvs katru gadu kopīgi svin valsts svētkus.

Līdzšinējais Preiļu nodaļas vadītājs Staņislavs Gavars konkursa kārtībā iecelts par VID Latgales reģionālās iestādes direktores vietnieku un jaunajā amatā strādā kopš 15. septembra, un viņa darba vieta ir Daugavpilī.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne



# Līdz 1. novembrim Lauksaimniecības risku fondā var pieteikt iesētās ziemāju platības

Nemot vērā, ka ir stājušies spēkā Ministru kabineta noteikumi «Kārtība, kādā administrē un uzrauga lauksaimniecības risku fondu, nosaka iemaksu veikšanu un kompensāciju izmaksu no fonda», lauksaimnieki tiek aicināti Lauksaimniecības risku fondam pieteikt iesētās ziemāju platības, kuras 2009. gada pavasarī plānots pieteikt vienotajam platības maksājumam.

Iesniegumus par ziemāju sējumiem pieņems Lauku atbalsta dienesta (LAD) reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē līdz 1. novembrim, «Novadnieku» informē ZM Preses un sabiedrisko attiecī-

bu nodaļas vadītājas vietiece Solveiga Lazovska.

Sākoties Lauksaimniecības risku fonda darbībai, lauksaimniekiem ir iespēja apdrošināt savus sējumus, dārzeņu un kartupeļu platības valsts izveidotā fondā, kuru administrēs un uzraudzīs Lauku atbalsta dienests. Tādējādi jau nākamgad, pēc platību apsēšanas vai apstādīšanas ar paredzētajiem kultūraugiem, iesniegumus risku apdrošināšanai LAD pieņems līdz 15. jūnijam.

Fonda līdzekļus veidos lauksaimnieku iemaksas, kuru lielums būs noteikts atbilstoši statistikas datiem, vai arī otrā variantā — lauksaimniekiem pašiem būs iespējas noteikt iemaksas atbilstoši savas saimniecības rādītā-

jiem. Fonda dalībnieka veiktās iemaksas ne vairāk kā 50% apmērā tiks segtas no nacionālo subsīdiju finansējuma.

**Lauksaimniecības risku fonds nelabvēlīgo klimatisko apstākļu radītos zaudējumus kompensēs, ja tiks iznīcināts vairāk nekā 30% no vienas saimniecības attiecīgās kultūras gada ražas. Kompensācijas paredzēts atmaksāt 30% apjomā no nelabvēlīgo klimatisko apstākļu radīto zaudējumu summām.**

Lauksaimniecības risku fonda darbības joma ir nelabvēlīgo klimatisko apstākļu — sausuma, karstuma, lietavu, sala, krusas, salnu, vētru, strauju gaisa temperatūras svārstību — radīto zau-

dējumu daļēja kompensācija lauksaimniecības produkcijas ražotājiem augkopības nozarē. Fonda finanšu līdzekļus veidos to juridisko un fizisko personu iemaksas, kuras LAD pieteiksies vienotā platības maksājuma saņemšanai.

Lauksaimnieki, piesakoties uz atbalstu vienotajam platības maksājumam, vienlaikus varēs arī iesaistīties lauksaimniecības risku fondā. Tādējādi, lai kļūtu par fonda dalībnieku un saņemtu kompensāciju, lauksaimniekam katru gadu LAD būs jāiesniedz iesniegums par iemaksu veikšanu fondā visām ziemāju sējumu platībām un visām vasarāju sējumu, laukaugu, dārzeņu un kartupeļu platībām, par kurām tas ir tiesīgs

saņemt vienoto platības maksājumu un kuras pieteiktas vienotajam platības maksājumam. Iesniegumu par iesaistīšanos fondā nevarēs atsaukt.

Riska iestāšanās gadījumā pārbaudes dabā veiks Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs (LLKC), kas to rezultātus iesniegs LAD.

Laukaugiem iemaksu apmērs veidos aptuveni 1,2 – 7,6 latu par hektāru, kartupeļiem — 18,6 – 22,2 latu par hektāru, lauka dārzeņiem — 43,02 latu par hektāru. Precīzu kārtējā gada iemaksu fondā, pamatojoties uz lauksaimnieka iesniegumu, aprēķinās LAD.

## Varēs saņemt kompensācijas par saņemtajām konsultācijām

Zemkopības ministrija (ZM) ir izstrādājusi Ministru kabineta (MK) noteikumu projektu «Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu pasākuma «Lauksaimniekiem un mežsaimniekiem paredzēto konsultāciju pakalpojuma izmantošana» aktivitātē «Lauksaimniekiem paredzēto konsultāciju pakalpojuma izmantošana»», ko izsludināja valsts sekretāru sanāsmē, «Novadnieku» informē ZM Preses un sabiedrisko attiecību nodaļas pārvaldes vecākā referente Antra Elste.

Atbalsta pretendents var būt fiziska vai juridiska persona, kura pēdējā noslēgtajā gadā saņēmusi tiešos maksājumus un izmantojusi atzīta konsultāciju pakalpojuma sniedzēja konsultācijas par

prasību ievērošanu lauksaimnieciskajā darbībā.

Kompensācijas pieprasījumu divos eksemplāros var iesniegt Lauku atbalsta dienestā (LAD) personiski, pa pastu vai elektroniski līdz kārtējā gada 1. janvārim, 1. aprīlim, 1. jūlijam vai 1. oktobrim. Pieprasījumam jābūt pilnībā aizpildītam un sagatavotam atbilstoši veidlapai, kas atrodama šā noteikumu projekta pielikumā.

Normatīvā akta projekts nosaka to, ka pretendents var saņemt kompensāciju 60% apmērā no kopējās izdevumu summām par saņemtajām konsultācijām, savukārt kompensācijas kopsumma vienam atbalsta saņēmējam 2007.-2013. gada programmēšanas periodā nedrīkst pārsniegt 1000 eiro.

Noteikumi stāties spēkā pēc to izskatīšanas valdībā un publicēšanas laikrakstā «Latvijas Vēstnesis».

## VAAD INFORMĀCIJA

### Oktobrī darāmie darbi

**Oktobrī sastopamo slimību un kaitēkļu izplatība Latgalē būs atkarīga no laika apstākļiem. Dārzeņu audzētājiem īpaša uzmanība jāvelti izaudzētās ražas novākšanai, stāsta Valsts augu aizsardzības dienesta Latgales reģionālās nodaļas vecākā eksperte agronomijā Anīta Trūpa.**

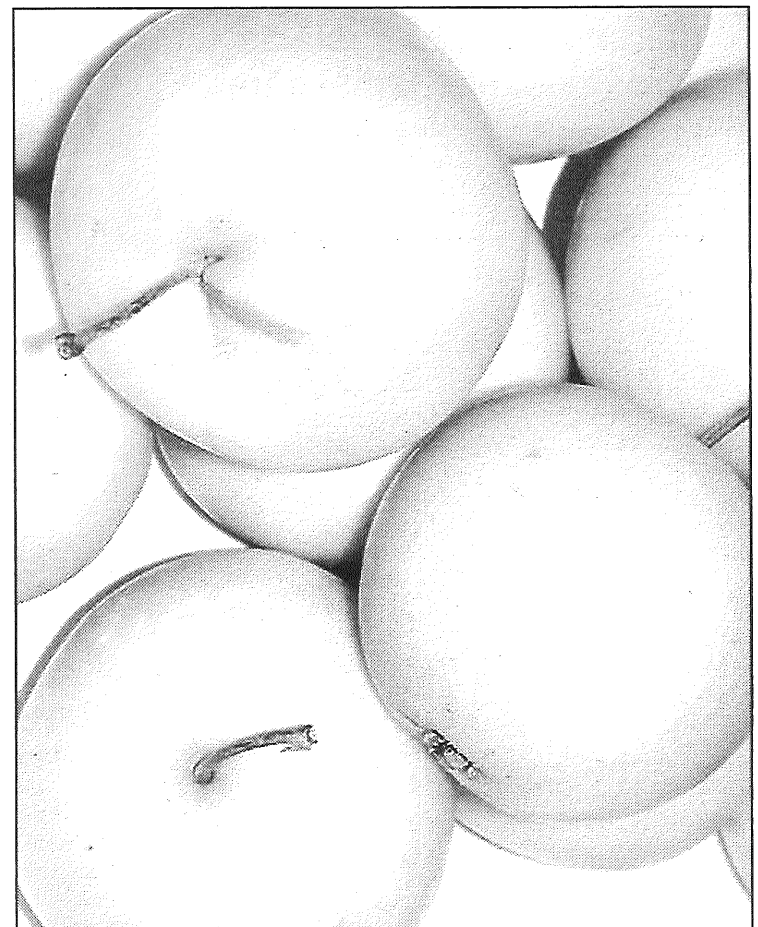
Ievākta laba kartupeļu raža, tagad jādomā par tās saglabāšanu. Ja, kartupeļus vācot, bija bojāti bumbuļi, tos atlasīja, bet jāņem vērā, ka pēc 1-3 nedēļām rodas jauni ar lakstu puvi inficēti bumbuļi, bet pēc mēneša sevi liek manīt bumbuļu melnkāja, slapjā puve, kas tālāk inficēs veselos bumbuļus un veidos sapuvušo bumbuļu perēkļus.

Daudzos kāpostu laukos bija konstatēti pūcīši, balteņu kāpuru bojājumi, krustziežu sausplankumainība, askohitoze. Šo slimību bojājumi paver ceļu pelēkās puves attīstībai un izplatībai uzglabāšanas periodā. Lai mazinātu slimību ierosinātāju un kaitēkļu daudzumu nākamajam gadam, uzreiz pēc kāpostu lauka atbrīvošanas jācenšas iestrādāt augu atliekas un jāveicina to ātrāku sadalīšanos.

Jūlija beigās burkānu laukos parādījās sausplankumainības infekcija. Burkānu sausplankumainība no lakstiem pāriet uz saknēm un turpina attīstību glabāšanas laikā. Glabātāvās ļoti strauji attīstās un izplatās puves. Puvju izplatības ierobežošanā labus rezultātus var panākt, burkānus apkaisot ar trihoderminu. Jau augustā attīstījās burkānu mušas otrā paaudze. Burkānu mušas kāpuri turpinās bojāt saknes arī glabātāvās, bojātie burkāni ātrāk sāk pūt.

Jāseko sīpolu un ķiploku uzglabāšanas apstākļiem, jo turpina izplatīties sīpolu pamatnes puve, neistā miltrasa, var parādīties sīpolu kakla puves infekcija. Parasti sīpolu kakla puves izplatās mēnesi pēc novākšanas.

Ziemas rapša sējumos augu lapas inficē krustziežu sausplan-



kumainība, augus nedaudz bojā sakņu puve. Dažviet uz augiem barojas gliemeži. Lai rapsis labi pārziemotu, jāveic smidzinājums ar atbilstošu augšanas regulatoru fungicīdu. Šoruden ziemas rapša sējumos aktuāla ir nezāļu ierobežošana.

Ziemāju sējumos augu saknes inficēs sakņu puves. Ja oktobris būs silts un lietains, ziemas kviešu sējumos izplatīsies lapu pelēkplankumainība. Mēneša beigās var parādīties brūnā rūsa un graudzāļu miltrasas. Labību sējumos augus nedaudz bojā labību melnās stiebrmušas kāpuri un labību laputis. Vārpatainos laukos ziemāju saknes bojā sprakšķu kāpuri. Oktobra sākumā sadīgušās ziemojās nezāles jāierobežo, herbicīdu izvēlas atkarībā no nezāļu spektra konkrētajā laukā.

**Augļu dārzos, vācot pēdējo ražu, jāsavāc visi puvu, kaitēkļu bojātie augļi un jāaizvāc no dārza, slimību bojātos augļus jāsaliek komposta kaudzē, bet kaitēkļu bojātos vēlams ierakt dziļi zemē. Oktobra beigās jānoņem no augļu koku stumbriem kaitēkļu ķeramās jostas, tās jāsadedzina. Plūmju un ķiršu kaitēkļi no kokiem jau pārvietojušies uz apdabēm, tiem nevajadzētu ļaut tur attīstīties, tāpēc vēlams saulainā laikā irināt, tas ir, pārrakt apdabes.**

Ari oktobrī VAAD Latgales reģionālās nodaļas monitoringa speciāliste interesentiem sniedz konsultācijas kultūraugu slimību un kaitēkļu noteikšanā un ierobežošanā. Varat zvanīt pa tālruni 65307406 vai 29421515.

## Iespēja apgūt biškopības zinības

Latvijas Biškopības biedrība, apkopojot biškopju vēlmes, sadarbībā ar Latvijas Lauksaimniecības universitātes Mūzizglītības centru, šī gada oktobrī uzsāks mācību kursu biškopībā. Kurša noslēgumā dalībnieki saņems LLU Mūzizglītības centra izsniegtu apliecinājumu, «Novadnieku» informē reģionālais konsultants biškopības jautājumos Guntars Melnis.

Izsenis Latvijā pazīstama dravniecība, katrā lauku sētā saimniekam bija bites — augu apputeksnētājas un medus vācējas. Šobrīd biškopība sabiedrībā ir mazāk pazīstama. Tāpēc dzirdēts uzskats, ka bitēm īpaša kopšana nav nepieciešama, tāpat iespēja iegūt medu ir vienkārša, galvenais, lai būtu bites. Diemžēl tā gluži tas nav. Mūsdienu biškopība prasa vispusīgas zināšanas bišu bioloģijā, bišu saimes attīstības ciklā, arī higiēnas prasībās un ekonomikā. Taču šobrīd Latvijā apgūt biškopību nav iespējams.

Mācību kurss, 224 teorētiskās un 64 praktiskās nodarbības, paredzēts iesācējiem biškopībā. Nodarbību biežums — divas reizes mēnesī. Nodarbību laiks un vieta katrā reģiona kursantiem tiks saskaņota, vadoties pēc vēlmēm, galvenokārt, tās būs nedēļas nogales. Kurss paredzēts diviem mācību gadiem, mācības tiks uzsāktas katru gadu oktobrī un turpināsies līdz augustam. Nodarbības paredzētas piecos reģionos, šobrīd plānots, ka norises vietas būs Rēzeknē, Bebru pagastā (Aizkraukles rajons), Smiltēnē (Valkas rajons), Kuldīgā un Rīgā. Pirmajā mācību gadā interesenti apgūs pamatzināšanas biškopībā, otrajā — bišu selekciju, bišu māšu audzēšanu, produktu ražošanu un ekonomiku — prasmes, kas nepieciešamas, lai biškopību veidotu kā komercdarbību.

Latvijas Biškopības biedrība interesentus aicina pieteikties līdz š. g. 10. oktobrim pa tālruni 26446701 vai 28879897 (Baiba).

Apmācības tiks līdzfinansētas ar valsts un ES finansējumu, ELVGF Kopējās tirgus organizācijas pasākuma «Atbalsts biškopības nacionālajai programmai» ietvaros.



## Pabeidzot administratīvi teritoriālo reformu, būs jāveic grozījumi vairāk nekā 200 MK noteikumos

2. oktobrī Valsts sekretāru sanāksmē tika izsludināts Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas (RAPLM) sagatavotais Ministru kabineta (MK) rikožuma projekts par nepieciešamajiem grozījumiem valdības noteikumos, pabeidzot vietējo pašvaldību administratīvi teritoriālo reformu, ziņo Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas Komunikācijas nodaļas vadītāja Justīne Plūmiņa.

Rikožuma projekts paredz 218 MK noteikumus, kuros jāizdara grozījumi saistībā ar jaunā administratīvi teritoriālā iedalījuma noteikšanu, attiecīgo administratīvo teritoriju, vietējo pašvaldību domju (padomju) un citu institūciju neesamību, lai nodrošinātu vietējo pašvaldību darbību pēc 2009. gada vietējo pašvaldību vēlēšanām.

Piemēram, no noteikumiem jāizslēdz pagastus, rajonu pilsētas, kā arī pilsētas ar lauku teritorijām un rajonus, jo šādas administratīvās teritorijas pēc administratīvi teritoriālās reformas vairs nebūs.

RAPLM un citām attiecīgajām institūcijām atbilstoši savai kompetencei jā sagatavo nepieciešamie grozījumi MK noteikumos un līdz 2009. gada 31. martam jāiesniedz attiecīgos noteikumu projektus apstiprināšanai valdībā.

RAPLM sagatavotais rikožuma projekts vēl jāizskata un jāpieņem valdībā.

## Atcels maksimālo ienākumu robežu sociālās apdrošināšanas iemaksām

Ši gada 19. jūnijā pieņemtie grozījumi likumā «Par valsts sociālo apdrošināšanu» paredz atcelt sociālās apdrošināšanas iemaksu objekta maksimālo apmēru no 2009. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. decembrim, informē Labklājības ministrijas Komunikācijas departamenta direktore Ilona Jurševska.

Līdz ar to minētajā laika periodā apdrošināšanas iemaksas būs jāveic no visiem ienākumiem, un netiks aprēķinātas pārmaksātās valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas, t.i. iemaksas, kas veiktas virs Ministru kabineta noteiktā maksimālā apmēra.

To paredz Labklājības ministrijas izstrādātie grozījumi Ministru kabineta noteikumos par kārtību, kādā tiek aprēķinātas un atmaksātas pārmaksātās valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas, kas 18. septembrī, izsludināti Valsts sekretāru sanāksmē. Par tiem vēl lems valdība.

Atgādinām, ka 2008. gadā maksimālie ienākumi, no kuriem ir jāveic sociālās apdrošināšanas iemaksas ir 29 600 latu gadā.

## No 2009. gada sociālās apdrošināšanas atlīdzības piešķiršanai jebkurā VSAA nodaļā

Lai pēc vietējo pašvaldību administratīvi teritoriālās reformas iedzīvotājiem atvieglotu piešķiršanu sociālās apdrošināšanas atlīdzībām sakarā ar darbības zaudējumu pēc nelaimes gadījuma darbā vai iegūstot ar slimību, Labklājības ministrija (LM) rosina, sākot ar 2009. gada 1. janvāri, šo pakalpojumu nodrošināt jebkurā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA) nodaļā.

To paredz LM izstrādātie grozījumi Ministru kabineta noteikumos par obligātās sociālās apdrošināšanas pret nelaimes gadījumiem darbā un ar slimību sociālās apdrošināšanas atlīdzības piešķiršanu un aprēķināšanas kārtību, kas 18. septembrī, izsludināti Valsts sekretāru sanāksmē. Tos vēl skatīs valdība.

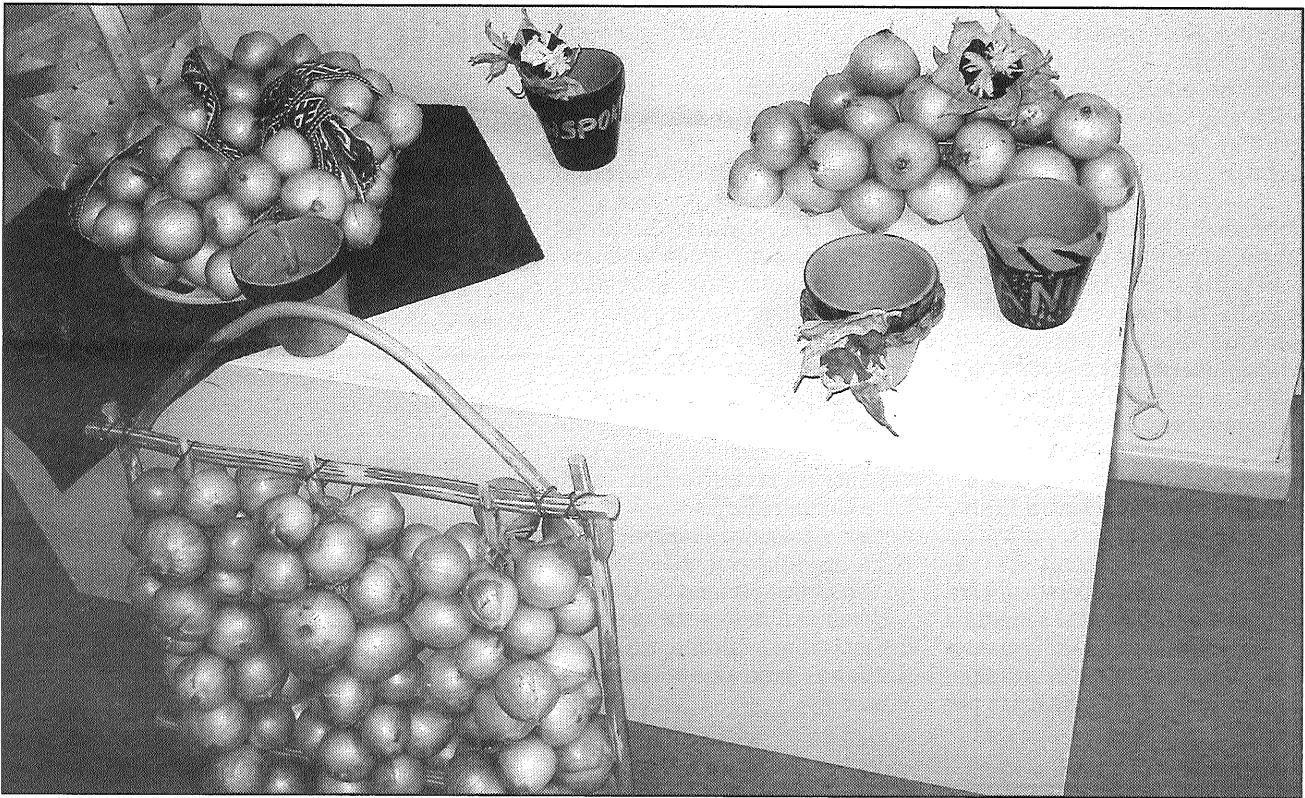
Minētie grozījumi nepieciešami, lai precizētu apdrošināšanas atlīdzību piešķiršanu VSAA nodaļās pēc pašvaldību administratīvi teritoriālās reformas, kas noslēgsies 2009. gadā.

Atgādinām, ka pašlaik nepieciešamie dokumenti, lai pieteiktos apdrošināšanas atlīdzībām sakarā ar nelaimes gadījumu darbā vai ar slimību, jāiesniedz iedzīvotāja deklarētās dzīvesvietas VSAA nodaļā.

# Mazpulcēni vasaru vadījuši čaklā darbā



● Jasmuižas 592. mazpulka dalībnieces Agnese Bicāne un Līga Verze pie saviem darbiem.



● Anspoku 990. mazpulka sīpolu audzētāju veikums.

Miķeļdienas priekšvakarā rajona bērnu un jauniešu centrā uz tradicionālo rudens skati pulcējās mazpulcēni, līdzī vedot un nesot pašu audzētos dārzeņus, puķes un sīpolus, kas šogad tika audzēti pēc zemkopības ministra aicinājuma piedalīties konkursā «Sipoliņa piedzīvojumi». Katru gadu mazpulcēni pēc ministra ierosmes audzē kādu īpašu dārzeņu, šogad tas bija sīpols. Katrs skolēns, kuru šis piedāvājums bija ieinteresējis, pavasarī saņēma vienu kilogramu šķirnes 'Hercules F1' sīpolu.

Rudens darbu skates mērķis bija novērtēt paveikto un noskaidrot veiksmīgāk realizētos projektus, kas rajonu pārstāvēs Latgales novada mazpulku projektu forumā.

Rudens darbu skatē piedalījās visi septiņi rajona mazpulki. Mazpulcēnu veikumu vērtēja Latgales lauku konsultāciju biroja administratore Iveta Poplavska, ekonomikas speciāliste Lidiya Kivleniece, ainavu arhitekte, stādaudzētava «Juzepole» vadītāja Sandra Ozola un Vārkavas vidusskolas skolotāja Helēna Piziča.

Pēc rūpīgas apskates vērtēšanas ko-

misija nolēma, ka Latgales novada skatē būs pārstāvēti visi mazpulki. Kopumā mazpulcēni vasaru bija vadījuši, pievērties dažādām tēmām: ekoloģijai, psiholoģijai, augļkopībai, augkopībai, dārzeņkopībai, dārzkopībai, puķkopībai, novadpētniecībai, dabas aizsardzībai. No Jasmuižas 592. mazpulka piedalīsies Agnese Bicāne ar projektu «Zemeņu audzēšana» un Līga Verze ar projektu — «Mīnieturrožu audzēšana». Rožupes 1055. mazpulku pārstāvēs Liene Jasinska ar projektu «Stāsti par vectēvu» un Sigta Sola ar darbu «Dāliju audzēšana».

Pelēču mazpulka «Cerība» dalībnieki bija sagatavojuši grupas darbu «Skolas apkārtnes labiekārtošana un apzaļumošana». Livānu 279. mazpulka dalībnieks Artūrs Kirijenko bija pētījis tēmu «Dzīvāis ūdens», Madara Šolka — «Veselībai draudzīga un nedraudzīga kosmētika», Antra Putniņa — «Indigo bērni». Jersikas 504. mazpulka bērni strādāja novadpētniecības un dabas aizsardzības nozarē. Guntis Lietaunieks un Raimonds Klaučāns bija sagatavojuši kopdarbu «Skolas aleja», bet Linda Smelcere — «Vectēva skolas gaitas».

Konkursā «Sipoliņa piedzīvojumi» piedalījās Anspoku 990. mazpulka dalībnieki Kaspars Vjakske, Santa Gribuste un Daiga Luriņa, sīpolus audzēja arī

Vanagu 198. mazpulka dalībnieces Zane Lāce un Elina Vilcāne, kā arī Livānu 279. mazpulka pārstāve Māra Rudzāte.

Izrādījās, ka vissmagākais dāvanā saņemtās šķirnes sīpols izaudzis Vanagu 198. mazpulka dalībnieces Rasmus Rušinas dārzā. Tas svēra 420 gramus. Viens no konkursa uzdevumiem bija izveidot vizuāli interesantu sīpolu virteni. Ļoti nopietni to bija veikuši Anspoku mazpulcēni. Savukārt Māra Rudzāte no Livānu 279. mazpulka bija izveidojusi sīpolu koku.

Kamēr vieni mazpulcēni prezentēja savus projektus, pārējie varēja nodarboties radošajās darbnīcās, ko vadīja rajona bērnu un jauniešu centra pedagoges Anita Kolosova un Vija Kokoriete. Darbnīcā «Rudens burciņā» tapa izdomas bagāti noformējumi burciņām, kurās uzglabāt ziemas krājumus, bet darbnīcā «Rudens podiņā» — jauns ietērps puķu podiņiem.

Par godu Latvijas 90. gadadienai mazpulcēni jau iepriekš bija aicināti sagatavot ziedu kārtojumus — kā sveicienu valstij dzimšanas dienā. Ši uzdevuma veikšanā bērni bija īpaši pacentušies.

Klātesošos ar savu uzstāšanos iepriecināja Preiļu Valsts ģimnāzijas folkloras kopa «Rūtoji».

L.Rancāne



# Rušonas jaunieši izveidojuši dabas taku

Riebiņu novada Rušonas pagasta Kastīres ciematā īstenots projekts «Domājam vairāk par to, ko esam gatavi darīt sava ciemata labā, nevis par to, ko pašvaldība var darīt mūsu labā». Par paveikto «Novadniekam» pastāstīja projekta vadītājs Kaspars Miklaševičs.



Kastīres ciemata jauniešu iniciatīvas grupa «Jaunie spārnī» piedalījās biedrības «Preiļu rajona partnerība» sadarbībā ar Nīderlandes fondu KNHM izsludinātajā mazo grantu projektu konkursā «Bez komunikācijas nav sadarbības». Projekts tika īstenots par kopējo summu 1338 eiro, no kuriem fonda atbalsts bija 1000 eiro.

Jauniešu ideja bija izveidot Kastīres ciematā dabas taku un saglabāt kultūrvidi. Darba bija daudz, jo dabas taka ietver vairākus nozīmīgus objektus. To skaitā ir lielais Kastīres dižozols – aizsargājams dabas objekts, republikas nozīmes dižkoks; Kastīres Soda kalns – īpaši aizsargājams objekts un valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis, kur 1905. gadā vietējiem nemierniekiem tika izpildīts nāves sods; Jāzepa Baško (militārā darbinieka, ģenerāļa, kara lidotāja, aviācijas zinātnieka un Pirmā

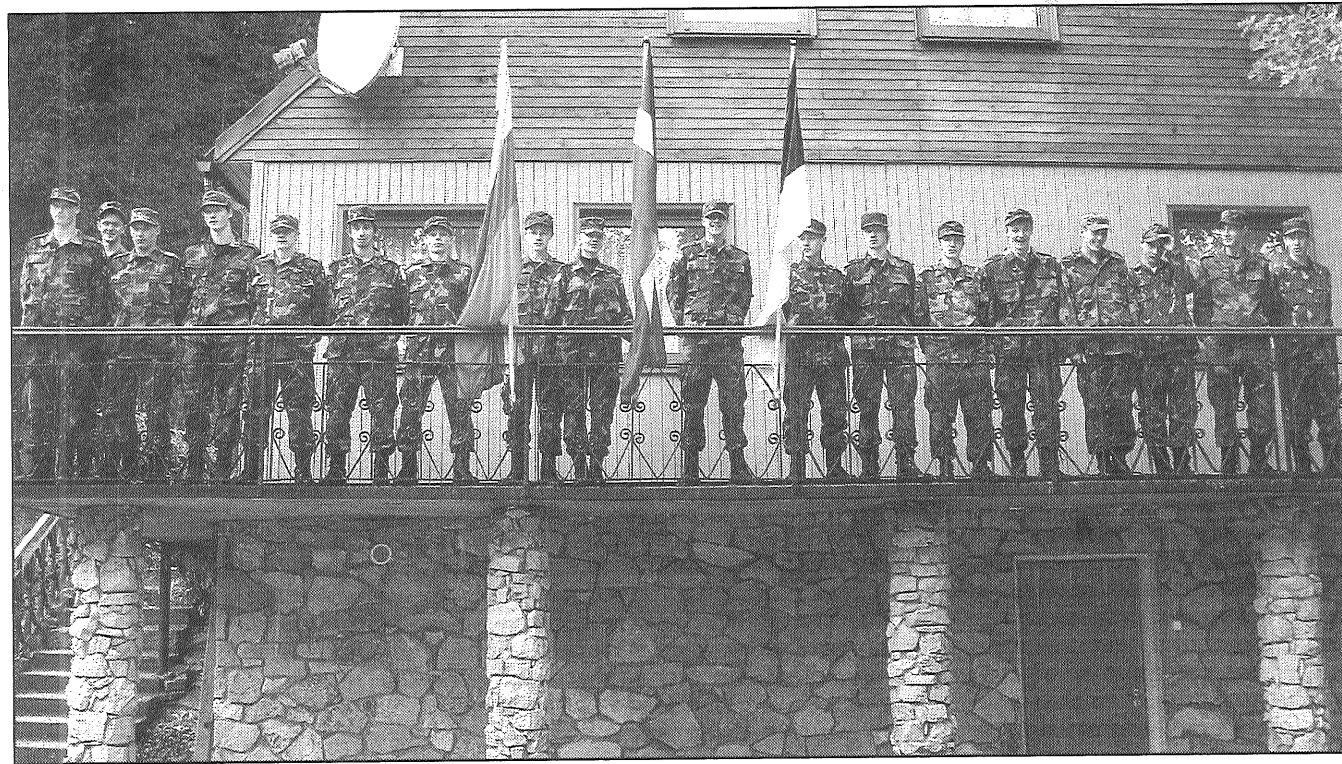
pasaules kara laika lielākā bumbvedēja «Iļja Muromietis» komandiera), piemīnī veltītais piemiņas akmens, kas uzstādīts 1989. gadā; vecās muižas pilsdrupas.

Jauniešu iniciatīvas grupa sakopa Jašas krastu, kur top labiekārtota pludmale, sakārtoja tiltiņu pāri upītei, kas ved uz Soda kalnu, strādāja ciemata te-

ritoriā. K.Miklaševičs uzsvē, ka jaunieši ir pateicīgi par atbalstu visiem Kastīres ciemata iedzīvotājiem, īpaši SIA «Aja – 1» uzņēmējam Albertam Pastaram, piemājas saimniecības «Kodari» īpašniekam Pēterim Ruskulim un SIA «EK Ceriņi» uzņēmējam Valdim Kotānam.

Sagatavoja L.Kirillova

# Latgales jaunsargi piedalījās «Vīru spēlēs»



● Preiļu, Livānu un Jaunaglonas vienību jaunsargi «Vīru spēļu» noslēgumā Namiķu atpūtas bāzē. Foto: J.Pintāns

3. oktobrī vairāk nekā 130 jaunsargi no Latgales novada Jēkabpils rajona Kūku pagasta atpūtas bāzē «Namiķis» piedalījās vienā no lielākajiem jaunsardzes pasākumiem «Vīru spēlēs». Kā informēja Jaunsardzes centra Latgales novada vecākais referents jaunsargu izglītošanas jautājumos, štāba virsseržants Jānis Pintāns, «Vīru spēlēs» piedalījās arī 311. Jaunaglonas, 312. Preiļu un 313. Livānu vienības jaunsargi. Uz sacensībām bija ieradusies arī pa vienai komandai no citiem Latvijas novadiem, tāpat bija pārstāvēta Lietuva un Igaunija.

Kā pastāstīja Jānis Pintāns, «Vīru spēlēs» notika 6,5 kilometrus garā šķēršļotā

distancē atpūtas bāzes teritorijā. Katrai komandai, vadoties pēc apvidus orientēšanās kartes, distancē bija jāiziet cauri 12 dažādu grūtības pakāpju uzdevumiem, veicot attāluma noteikšanu līdz mērķim, mācību granātas mešanu mērķī, mācību ieroča AK – 4 izjaukšanu un salikšanu, tūrisma mezglu siešanu, ūdens šķēršļu pārvarēšanu, «ievainotā» transportēšanu, sevis pārceļšanu pāri ūdenim, ekipējuma atpazīšanu, riepās velšanu, kā arī dažādus atjautības uzdevumus. Preiļu vienības komanda, kurā bija apvienoti jaunsargi no Preiļu 2. vidusskolas, Preiļu Valsts ģimnāzijas un Rudzātu vidusskolas, 18 komandu konkurencē ieguva sesto labāko rezultātu.

Jānis Pintāns informēja, ka jaunsargi jau gatavojas kārtējam lielajam notikumam – 24. – 26. oktobrī paredzētajam

kompleksajam pārgājienam, kas šoreiz būs veltīts Latvijas 90. gadadienai. Ik gadus tas notiek Madonas rajonā un noslēdzas Oskara Kalpaka dzimtajās mājās «Liepsalās», pārgājiena maršruta garums ir 45 kilometri. Savukārt 11. novembrī jaunsargi piedalīsies zemesardzes parādē Daugavpilī. Bet ikdienas darbā pašlaik notiek jauno jaunsargu gatavošana svinīgā solījuma nodošanai. Topošie jaunsargi iziet kandidāta mācības. Jānis Pintāns prognozēja, ka Preiļu vienību pēc svinīgā solījuma nodošanas papildinās 35 jaunsargi.

Jaunsardzes centra sabiedrisko attiecību daļas vadītāja Ieva Zieda pastāstīja, ka jaunsardzē iesaistījušies vairāk nekā 7300 jaunieši no visiem Latvijas novadiem.

L.Rancāne

## Jauns «desmitnieks»

Latvijas Banka no 1. oktobra laidusi apgrozījumā jauna laidiena desmit latu naudas zīmes, kurās iestrādāti citu nominālu banknotēs jau pretviltošanas elementi: iedobta zīme, banknotes priekšpusē virs caurskata zīmes — ozola lapas — iespiesti divi nomināli «10». Nomināls «10» jaunās naudaszīmes priekšpusē iespiests ar speciālo krāsu. Jaunās naudas zīmes nodrukāšanas gads ir 2008. Cilvēkiem nav nekādas nepieciešamības mainīt vecās naudas zīmes pret jaunajām.

## Ar maksājumu kartēm — izdevīgāk

Lai nodrošinātu iespēju izmantot maksājumu kartes, iekasējot valsts budžeta maksājumus un maksu par budžeta iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem, Finanšu ministrija izstrādājusi maksājumu karšu pieņemšanas risinājumu:

- ✓ privātpersonām, norēķinoties ar maksājumu kartēm, maksājumu varēs veikt pakalpojumu sniegšanas vietā, kas ir īpaši svarīgi, ja pakalpojumu saņem uzreiz pēc tā apmaksas,
- ✓ norēķinoties ar «VISA», «VISA Electron», «MasterCard», «Maestro» un «Amerikan Express» maksājumu kartēm, nebūs jāmaksā komisijas maksa par naudas pārveidumu, kas privātpersonām ievērojami samazinās izmaksas norēķinos ar valsts budžetu,
- ✓ komisijas maksa netiks ieturēta no darījuma, bet tiks segta no valsts budžeta līdzekļiem, pamatojoties uz sadarbības bankas izrakstīto rēķinu.

Ministrija rosina noteikt 2009. gada 31. decembri par galīgo termiņu pakalpojuma ieviešanai budžeta iestādēs.

Šī sistēma tiek ieviesta, lai uzlabotu iedzīvotāju iespējas norēķināties ar valsti un līdz ar to veicinātu valsts budžeta ieņēmumu paātrināšanos. Privātpersonām tā paredz ērtākus un lētākus norēķinus.

## No 2009. gada plāno paaugstināt stipendiju bezdarbniekiem

Lai bezdarbniekiem profesionālās apmācības laikā nodrošinātu nepieciešamo finansiālo atbalstu, Labklājības ministrija (LM) plāno ar 2009. gadu paaugstināt stipendiju bezdarbniekiem no 40 līdz 70 latiem. Līdz ar to bezdarbnieku stipendija būtu līdzvērtīga stipendijai, kuru saņem valsts finansētās studiju vietās studējošie augstskolu studenti, informē Komunikācijas departamenta direktore Ilona Jurševska.

Tāpat LM plāno no 25 līdz 35 latiem palielināt bezdarbnieku stipendiju neformālās izglītības ieguves laikā.

Sāda iecere iekļauta LM izstrādātajā noteikumu projektā par bezdarbnieka stipendiju profesionālās apmācības, pārkvalifikācijas un kvalifikācijas paaugstināšanas laikā un neformālās izglītības ieguves laikā. Projekts izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē, un tas vēl būs jāaskaņo ar citām ministrijām, kā arī jāapstiprina valdībā.

LM norāda, ka profesionālās apmācības laikā piešķiramās stipendijas apmērs paaugstināts, par pamatu ņemot 31 latu, kas ir maksimālā summa, kuru bezdarbniekam šobrīd var kompensēt par transporta un īres izdevumiem apmācību laikā. Līdz ar to plānots, ka no nākamā gada apmācību laikā bezdarbniekiem nebūs tiesību saņemt īres un transporta izdevumu kompensācijas.

Minētās izmaiņas saistītas ar sarežģīto transporta un īres izdevumu kompensāciju administrēšanas mehānismu, kā arī ar tā realizēšanas praktiskajām problēmām, piemēram, savlaicīgi neiesniegtajiem izdevumu attaisnojošiem dokumentiem, dzīves vietas un izvēlēta transporta līdzekļa maiņu apmācību laikā.

Savukārt neformālās izglītības ieguves laikā stipendijas apmērs noteikts 50% apmērā jeb 35 lati no profesionālās apmācības laikā piešķirtās stipendijas.

Atgādinām, ka šobrīd bezdarbniekam stipendiju piešķir 40 latu apmērā par apmācību kalendāra mēnesi. Savukārt īres un transporta izdevumus bezdarbniekiem kompensē 50% apmērā no faktiskās izdevumu summas mēnesī, bet ne vairāk kā 1 latu dienā.

Neformālā izglītība ir pasākumi, kas domāti darba tirgum nepieciešamo sociālo un profesionālo pamatprasmju un iemaņu apguvei (valsts valodas un svešvalodu apguve, projektu vadības prasmes, uzņēmējdarbības pamati, datorzinības, lietvedības zināšanas, autovadītāja prasmes u.c.). Šī apmācība ilgst no 50 līdz 150 akadēmiskajām stundām, turklāt vienas programmas apmācības laiks nav ilgāks par diviem mēnešiem.



# Krievijas ceļojuma piezīmes. Apkārt Peipusam

*Turpinājums. Sākums «Novadnieka» 9. 16. 23. septembra numuros.*

## Bezceļu rekords

Ceļojuma sestā diena. Maršruts 78 kilometru garumā: Mesokoļa — Jerohnovo — Seredka — Borovika — Karpovščina — Remda — Kobilje Gorodišče — Samolva.

«Šodien bezceļu diena. Izdodas Šķēpu pierunāt braukt pa taisno, pa isti nezināmu ceļu. Beigās palikusi tikai sen braukta traktora sliede. Nav ko riskēt, dodamies atpakaļ. Pārējā diena praktiski tikai pa grants ceļiem. Šķiet, sasniegts visu velobraucēju grants ceļu rekords — 78 kilometri. Tiekam līdz *Kobilje Gorodišče*, kurā divi pieminekļi slavenajai Ledus kaujai.»

Pilskalns ar divaino zirdzisko nosaukumu atrodas pierobežas zonā. Vēstures materiālos tas kā apdzīvota vieta datēts ar 1462. gadu. Pašlaik tur ir tikai dažas mājas ezera krastā. Ievērojamākā celtnē ir Ercenģeļa Mihaila baznīca. Pavisam neliela, ar ļoti vienkāršu iekšējo interjeru, bet ar skaistu tumšzilu kupolu, kas nosēts zeltītām zvaigznēm.

Pretī baznīcai ezera ūdeņos redzama neliela sala ar vienu vienīgo koku — *Voroņij ostrov*. Turpat esot bijis arī zīmīgs akmens, pie kura 1242. gadā notikusi Ledus kauja. Taču šis akmens sen jau esot zem ezera ūdeņiem.

## Piegānītais ezers

«Vietējie iesaka braukt līdz Samolvai, kur labi pieklūt pie Pleskavas ezera un it kā laba telšu vieta. Stāstītājs, viens no vietējiem, izrādās puisis no Daugavpils. Samolvā mūs sagaida un izrāda vietējo muzeju, ko paši ierīkojuši. Bildēs var redzēt, kādus lomus kādreiz vilkuši. Tagad pavisam švaki. Stāsta, ka ezera *slēgs ciet* un vairs neļaus zvejot, tīris grūti. Ezerā daudz malu zvejnieku likto ķīniešu tīklu, kas speciāli nogremdēti, lai inspektori neatrod. Beigās paši nevar atrast, bet zivis tajos sapinušās un pūst. Apstākļi tādi, ka citas zivis šādā piegānītā ūdenī negrib dzīvot. Igaunijas pusē gan zivis esot, tur laikam vairāk par ekoloģiju rūpējas.

Atpūtas vieta sakopta, pat malka ir. Tuvumā tuse trīs tīpi. Laikam mūs notur par igauņiem un sāk krieviski *aplīkt*, cerot, ka mēs nesaprotam. Tad pie šiem atbrauc vecāks vīrs, atved alu. Šiem dūša vēl lielāka. Beigās Šķēps iet runāties un tirā krievu valodā prasa, kas par lietu. Pēc brīža šie jau vienojušies, atrasta kopīga valoda un šķiramies kā draugi.

Viena no retajām vietām, kur Pleskavas ezera var peldēties. Visa pārējā piekraste purvainā un aizaugusi. Patiesībā izrādās, ka tas jau ir Peipusa ezers. Brauksim skatīties.»

## Gar Peipusa krastu

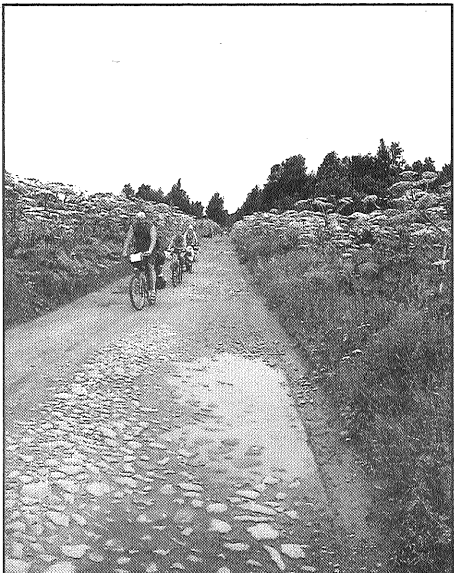
Ceļojuma septītajā dienā nobraukti 54 kilometri. No Samolvas riteņbraucēji tiek līdz Spicino. Pārsvārā brauciens pa grants un meža ceļiem, gatavais kratiklis. Pārņem īgnums, jo veikals, kur domāts nopirkt produktus, aizveras deguna priekšā. Nelīdz nekādas sarunas ar pārdevēju, šai jāiet govī slaukt un viss.

Nākamajā dienā pievarēti 57 kilometri (tiem, kas brauc pēc pusdienu *paikas*, vairāk — 63 km).

«Gar Peipusa ezeru samērā labi lauku ceļi. Piekraste kā piejūra — smilšains, sauss, arī veģetācija kā jūras krastā un mazliet atgādina akmeņaino Vidzemes jūras krastu. Brīnums, ka skaistie stāvkrausti vēl nav pārapsdzīvoti. Gan jau pēc gadiem tūristi un bagātņieki apgūs...»

Gdovā pie veikala kārtējā saruna ar kādu vietējo. Pilsētā ap deviņi tūkstoši iedzīvotāju. Šiem arī neiet viegli, rūpnīcas tiek slēgtas, grūti ar darbu. Atjaunot mājas pie ezera var atļauties tikai bagātie iebraucēji no Maskavas vai Pēterburgas.

Nakšņošanai ceļam teltis. Nāk viens vīrelis, domājam, tūlīt aizrādīs, ka no aizsargājamās teritorijas jāvācas projām. Bet šis neko nesaka. Esot, pēc mūsu saprašanas, pagasta vecākais un gribot iepazīties. Pirmais jautājums — kur grupas vecākais? Runā tikai ar to. Patiešām, Krievijā visi pieraduši pie stingras priekšnieka rokas. Viņiem vienmēr vajag kārtīgu vadoni. Vīrs apsveic ar ierašanos un aicina neplēst pudeles, kā arī neaizde-



● Šāds izskatās valsts nozīmes autoceļš. Šaurs. It kā bruģis, it kā ne. Bedres un latvāņi visapkārt. Pa šo ceļu bija plānots nokļūt Leningradas apgabala Igaunijas pierobežā. Tomēr vietējie ieteica griezties atpakaļ, jo iecerētajā laikā mēs līdz tūrienei netiktu.

dzināt plavu, kur esot reti un vērtīgi augi. Nesen vieni neapzinīgie aizdedzinājuši, vēl tagad augājs nav atkopies. Patīkami, ka var tā brīvi justies.»

## Gadsimtiem senā Gdova

Gdova atrodas 120 kilometrus uz ziemeļiem no Pleskavas. Vietējā vēstures muzejā redzami arheologu izraktie priekšmeti senajā cietoksnī, kā arī lietas, kas stāsta par 1812. gada notikumu varoni Konovņicu un viņa dēliem dekabristiem.

Vietu senajos rakstos pirmo reizi piemin XIV gadsimta sākumā. 1431. gadā uzbūvēts Gdovas cietoksnis, kura sienas mūrētas no milzīgiem laukakmeņiem. Protams, ka vieta bijusi iekārojama. Sākumā Gdovu iekārojuši un nodedzinājuši Livonijas bruņinieki, vēlāk pāri nākuši zviedri. Tikai 1617. gadā pilsēta atdota Krievijai. No 1780. gada Gdova bija sākumā Sanktpēterburgas, bet vēlāk Pleskavas guberņas apriņķa centrs.

Pašlaik no senā cietokšņa palikušas tikai drupas. Vietējiem visvairāk žēl triju baznīcu, kas beidza pastāvēt 1944. gadā, kad tās uzspridzināja vācieši. Viens no dievnamiem nesen gan atjaunots un izskatās kā 1540. gadā, kad to uzbūvēja.

## Uz Igauniju!

Ceļojuma devītā diena. Maršruts: Bogdanovščina — Slanci — uz Ivangorodu — Narva — Olgina.

Nav ierastās laiskās gulšņāšanas no rīta. Visi ceļas jau sešos, lai paspētu tikt līdz Slanciem uz vilcienu. Vēl tiek apmeklēta Domožrikas baznīca. Ezera krasts akmeņains, ceļa praktiski nav, tāpēc visi pacietīgi soļo kājām. Ja Šķēps teicis, ka Domožriku vajag redzēt, tad nedrīkst neapskatīt. Baznīca gandrīz nekuriene, bet atjaunota un sakopta. Izskatās, ka tuvumā cilvēki sāk būvēt arī mājas.

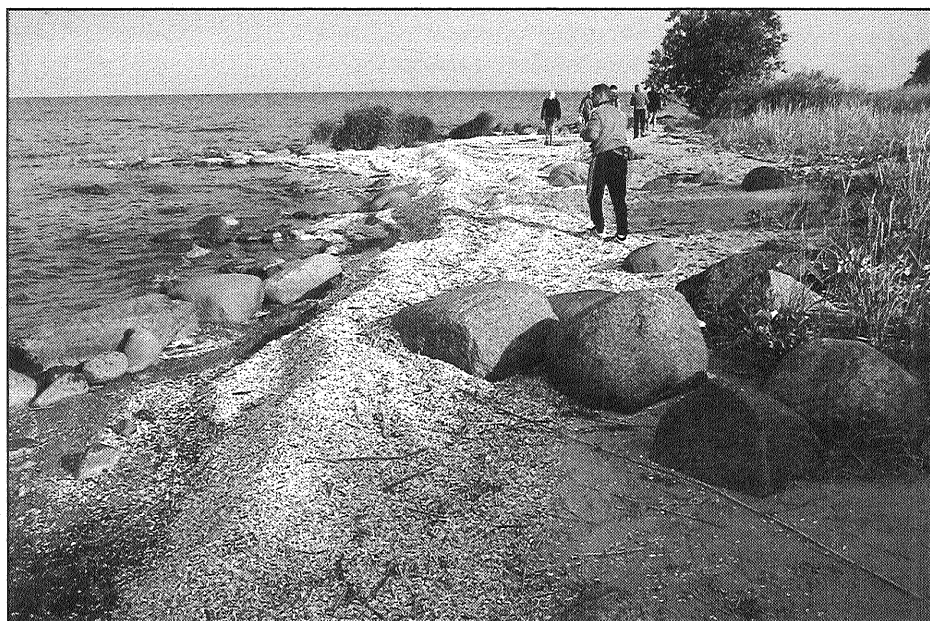
Seko brauciens ar velosipēdiem uz Slanciem, kur piestāj vilciens. Jātiek līdz Igaunijai, kur solījušies pievienoties citi braucēji. Vizināšanās vilcienā izpaliek, jo Slancos izdodas nofraktēt kravas busu, kas aizved velosipēdus. Maršruta taksometrs aizved pašus ceļotājus. Uz visiem kopā tas izmaksā tikai 4200 tubļus.

«Pa ceļam aptur robežsargi, bet mūsu pases otrajā busā pie *velūkiem*. Palaiž. Vispār par krievu robežsargiem neko sliktu nevar teikt. Domājām, ka mūs sagaidīs padomju mantojums, bet nekā, tiekam visur cauri bez problēmām.

Pavisam tuvu jau Igaunija. Robeža nemaz neizskatās kā senāk. Gan Krievijas, gan Igaunijas pusē cilvēki *tusē* pie pašas upes, un nevienam nekādu uztraukumu. Mēs gan robežsargus gaidām ar satraukumu, jo neesam taču reģistrējušies. Nevienam neko nevaicā. Nospriežam, ka mazajā telpā no mums nāk pamatīgs sviedru un ugunscura smārds, tāpēc visi grib ātrāk tikt no mums vaļā.



● Piemiņas krusts svētajam kņazam Aleksandram Ņevskim un viņa karadraudzei *Kobilje Gorodišče* sādžā. Apmēram četrus kilometrus no šīs sādžas starp Gorodecas salu un Peipusa ezera krastu 1242. gadā notika slavenā Ledus kauja, kurā krievu karaspēks uzvarēja Livonijas bruņiniekus.



● Peipusa ezera krasts — nu gluži kā akmeņainā Vidzemes jūrmala.



● XV gadsimtā celtā Domožrikas Svētās Trīsvienības baznīca. Šajā vietā pirmo baznīcu savulaik izcēlis vēl Aleksandrs Ņevskis.

Narvā pirmais igauņu alus. Skati pavisam neinteresanti, parādās *Rimi* un citi mums zināmi veikali.

Atrodam kempingu Olgina. Kultūršoks pēc Krievijas. Tur visur dari, ko gribi. Te uzreiz savādāk — teltis celsiet šajā vietā, tualete tajā vietā. Peldēties var, bet ļoti mierīgi, jo diķi ielaistas kaut kādas retas zivis, kas var dabūt sirdstrieku no mūsu šļakstiem. Uguni arī varot dedzināt tikai *mangalā*, un par to ir atsevišķi jāmaksā. Duša? Tikai pa vienam cilvēkam un par atsevišķu samaksu. Vai tā ir velotūrista dzīve?..»

## Atskats uz Krievijas pusi

Aldis Adamovičs, kā jau pašvaldības vadītājs, uz Krievijas pusi skatās salīdzinādam un vērtēdam: «Daba ir forša, bet...»

Iebraucot mazajos ciematos un miestņos, var redzēt, ka vietas tiek pamestas. Vēl jau cilvēki ir, tie, kuri strādā nedaudzajos uzņēmumos, karjeros, budžeta iestādēs. Dzijāk laukos izskatās nožēlojami.» Sandis Šķēps papildina ar dzirdēto, ka ne vienā vien kādreiz lielās sādžas vietā vasarās vēl redzami ap 10 iemītnieku, bet pa ziemu paliekot retais večuks.

Ceļotāji ir vienprātīgi, ka pilsētās gan viss ir savādāk. Tur kūsa dzīve, tiek būvēts un celts. Patīkams akcents ir baznīcas un svētvietas, kas tiek atjaunotas senajās vietās dažbrīd šķietami neizbrienamu džungļu vidū.

*Nobeigums sekos.*  
L.Kirillova



## LUDZAS RAJONĀ

## Seši mēneši Mozambikas provincē

Marija Mohova ir Zilupes vidusskolas absolvente, tagad Rīgas Stradiņa universitātes Medicīnas fakultātes 6. kursa studente. Augustā viņa atgriezās no Dienvidāfrikas valsts Mozambikas, kur pusgadu dzīvoja un strādāja kā brīvprātīgā.

Marija iekļāvās Dānijas organizētajā nevalstiskajā organizācijā, kas darbojas jaunattīstības valstīs izglītības un slimību profilakses, kā arī lauksaimniecības programmā. Marija izlēma braukt, kaut arī sākotnēji programma viņai paredzēja tikai pedagoģisko darbību — angļu valodas mācīšanu, veselības profilakses nodarbinātības vietējiem. Marija cerēja, ka izdosies iesaistīties arī medicīnas darbā, un tā arī notika.

## Ilgais sagatavošanās laiks

Programma paredzēja, ka brīvprātīgie sešus mēnešus gatavojas savam uzdevumam. Dānijā izveidota koledža, kur ierodas jaunieši no dažādām valstīm, mācās portugāļu valodu, apgūst Āfrikas valstu tradīcijas, saņem informāciju par dzīves apstākļiem.

Istais piedzīvojums sākās tikai tad, kad Marija iesēdās lidmašīnā: no Kopenhāgenas uz Londonu, tad uz Johaneshurgu, Mozambikas galvaspilsētu Maputu, visbeidzot uz Makuzi — vienu no Mozambikas provincēm. Marija izvēlējās laukus, nomali, jo uzskatī-

ja, ka tikai tā var iepazīt isto Āfriku. Laukos nonākam pavisam citā vidē starp mazizglītotiem cilvēkiem, ir iespēja ieraudzīt Āfriku ar dejām pie ugunskura, dzīvi mazos bungalo, senās tradīcijas.

## Kā iegūt vietējo cilvēku uzticību?

Mazuki dzīvo vairāk nekā 100 tūkstoši cilvēku. Pirms 30 gadiem, kad Mozambika vēl bija Portugāles kolonija, te bija osta, kur no pasaulē lielākās kokosriekstu plantācijas eksportēja kokosriekstu produktus. Pēc portugāļu aiziešanas osta ir tukša, te piestāj pa retai laivai no kaimiņu salām.

Vietējie dzīvo nelielās būdīnās, bet bijušajās portugāļu mājās, kas ir pamatīgas mūra ēkas, parasti apmetas iebraucēji. Šajās mājās savulaik bijis ūdensvads, kanalizācija, bet nu tas viss sen nedarbojas. Arī brīvprātīgie — divas meitenes no Latvijas, itāļu puisis, meksikānis, japāniete un studente no Kostarikas — tika izmitināti kādā divstāvu mājā, kur agrāk dzīvojuši portugāļi.

Baltos cilvēkus āfrikāņi lauku ciemos satiek reti. Apziņā iesakņojies uzskats: ja baltais — tāpat bagāts un veiksmīgs cilvēks. Ap precēties ar balto — tas nozīmē iekārtot savu dzīvi un iegūt laimi. Neskatoties uz to, vietējo uzticību iegūt tik viegli nemaz nav iespējams. Marijai tas izdevās. «Cilvēki visur ir vienādi. Viņi jūt, ka tu ej ar atklātu sirdi. Muzungu



● Āfrikā Marija nonāca pavisam citā realitātē. Cits klimats, citas tradīcijas — cita dzīve. Bet interesanta.

(tā āfrikāņi sauc balto cilvēku) var kļūt draugs, bet, ja viņiem nepatīksies, laimīgs nejutīsies,» stāsta Marija. «Viņiem ir pavisam citāds dzīves ritms. Strādāt te var tikai rīta un vakara stundās, kad nav tik karsti. Bet pusdienlaikā arī mēs, eiropieši, kļūvām daudz lēnāki savās kustībās un aktivitātēs. Viņi ir pieticīgi savās prasībās, piemēram, ēdiens ir ļoti vienkāršs. Ceļu un modernu transportlīdzekļu te nav, tāpat kā mums ierasto ērtību, bet tāpēc cilvēki nav nelaimīgāki. Viņi daudz dzied, atpūšoties dejoj — jūtas brīvi un nepiespiesti.»

Ēdiens vietējiem ir vienveidīgs: rīsi, kukurūzas putra, maz augļu.

Ēdienreizēs parasti sapulcējas visa ģimene, sasēžas aplī, ņem ar rokām rīsu vai kukurūzas putru, samērcē to ērcē, kas gatavota no putnu gaļas vai zivīm ar kokosriekstu pienu.

Cilvēku imūnsistēma ir novājināta. Skaitļi par HIV vīrusa izplatību ir visai šausminoši.

## Ar pērtiķi uz pleca

No sava priekšteča brīvprātīgās gaitu sākumā Marija iemantoja mazu mērkaķīti, kas bija uzticams viņas pavadoņš pusgada garumā. Vietējie mērkaķi nav mājdzīvnieki, tāpēc bērniem tā likās eksotika, kas noskaņoja visus pret Mariju īpaši labvēlīgi. Dzīvnieciņš lielāko

daļu laika pavadīja, sēžot Marijai uz pleca, aptaustot un izpētot matu sprādzes vai vēl ko neredzētu.

Kamēr saimniece iesēdās autobusā, zvēriņš paspēja uzkāpt palmas galotnē, nokāpt atpakaļ un zibenīgā ātrumā sekot saimniecei. Viņš blēņojās un rosījās visu laiku. Marijai ir vairākas fotogrāfijas, kurās redzams, kā bērni priecējas par mazo radījumu, ko sauca par Senjoru Šokolatu.

Lai uzturētu fizisko formu, Marija skrēja. Skats esot bijis interesants: sākumā skrīen Marija, tad pērtiķītis, nopakaļ vesels bars bērnu.

## HIV izplatīšanās mērogi

Marijai izdevās iesaistīties programmā, kas darbojas HIV vīrusa izplatīšanās profilaksē. Viņa strādāja Mazuki slimnīcā kopā ar portugāļu ārstu un feldšeri. Kā Marija stāsta, nav precīzas informācijas, cik cilvēku inficējušies ar HIV. Uzskaitē ir visai aptuvena, bet slimības izplatības mērogi ir lieli, iespējams, inficēti ap 22% vietējo.

Galvenais ir bērnu izglītošana. Un mazie āfrikāņi ļoti labprāt apmeklē skolas, ko nevar teikt par pieaugušajiem. Mainīt gadsimtos iesakņojušos paradumus viņi neatsās.

Ieradusies dzimtenē, Marija iegriezās arī Ludzas slimnīcā. Studiju laiks drīz beigsies, jādodomā par darba vietu. Kāpēc tā nevarētu būt Ludza?..

«Ludzas Zeme»

## BALVU RAJONĀ

## No Viļakas līdz Indianas štatam

Alise dzimusi Balvos, bet augustā Viļakā mākslinieku — mūziķu ģimenē. Viņas tēvs Jānis Laicāns — daudzšķautņaina, interesanta personība ar mākslinieka diplomu un vairākiem hobijiem, māte Jeļena Laicāne klavierspēles pasniedzēja Viļakas mūzikas skolā. Jau kopš agras bērnības viņi radīja meitai interesi par valodām, mūziku, ceļošanu un piedzīvojumiem. Arī Alises māsa Anna Laicāne izvēlējusies radošu profesiju. Viņa ir jauna, talantīga gleznotāja, kura ar saviem darbiem piedalās ne vien izstādēs Latvijā, bet arī ārpus tās robežām.

## Viļakā kļuva par šauru

Spēlēt vijoli Alise uzsāka, mācoties Viļakas mūzikas skolā, bet 15 gadu vecumā meitene nolēma iestāties Česu mūzikas koledžā. Vienlaicīgi jaunā vijolniece sāka spēlēt Vidzemes kamerorķestrī Andra Veismaņa vadībā un koledžas kora sastāvā bieži ceļoja uz ārzemēm. Pēc koledžas beigšanas Alise iestājās Latvijas Mūzikas akadēmijā un studiju laikā kopā ar dažādiem orķestriem krustām šķēršām izbraukāja visu Eiropu — pabija Spānijā, Itālijā, Francijā, Čehijā, Slovēnijā, Austrijā, Vācijā, Polijā, Zviedrijā, Dānijā, Norvēģijā un Ukrainā.

## Milas stāsts ar laimīgām beigām

2005. gada pavasarī Alise devās uz starptautisko koncertu Bavārijā un iznāca tā, ka šis brauciens kļuva liktenīgs. Tur Alise satika savu nākamā vīru — Kristoferu, profesionālu kontrabasistu no Amerikas. «To reiz man tas viss šķita nenopietni. Festivāls

beidzās, un katrs devāmies uz savu valsti. Taču dzīve ir pilna ar pārsteigumiem! Pēc nepilna mēneša šis pats kontrabasists ieradās Rīgā apciemot mani, bet jau pēc pāris mēnešiem devos atbildes vizītē uz Ameriku», atceras Alise. Tā iesākās šis milas stāsts. «Tikko biju uzsākusi mācības maģistrantūrā un nemaz nedomāju no Rīgas kaut kur braukt projām. Savukārt mans jaunais amerikāņu draugs, nespēdams izturēt atšķirību, nolēma pārcelties uz dzīvi Rīgā. Mani šī doma tolaik vairāk biedēja, nekā fascinēja,» atceras Alise.

Lai nu kā, kādā saulainā oktobra pēcpusdienā Kristofers ielidoja Rīgā ar diviem koferiem un lielu smaidu uz lūpām. Trīs mēnešus viņš pasniedza angļu valodu Valodu mācību centrā Doma laukumā, kā arī privāti. Tomēr finansiāli šis darbs nebija izdevīgs, tādēļ pēc dažiem mēnešiem Kristofers atgriezās ASV. «Sākām domāt, ko darīt, jo gribējām būt kopā. Un tad pēkšņi Kristofers mani bildināja! Un atzinās, ka jau pirmajā vakarā Vācijā esot nosapņojis, ka satīcis savu sievu — tas ir, mani,» stāsta jaunā vijolniece. Alisei nācās izlemt — palikt iekārtotā ligzdā starp tuviniekiem un pabeigt studijas maģistrantūrā, vai radikāli mainīt savu dzīvi, pārceļoties uz dzīvi Amerikā. Viņa izšķīrās par otro variantu un jau 2006. gada aprīlī pārcēlās uz Ameriku pie vīra. Kopš tā brīža viņi dzīvoja Leksingtonā, Kentuki štatā ASV dienvidaustrumos, bet pavisam nesen pārcēlās uz jaunu dzīvesvietu — Blūmingtonu Indianas štatā, jo tur Kristoferam piedāvāja darbu.

Šo gadu laikā Alise veiksmīgi piedalījies vairākās ASV orķestru noklausīšanās un pārsvarā strādā kā vijolniece dažādos orķestros (Lexington Philharmonic Orchestra, Roanoke Symphony Orchestra, Vir-



● Alises un Kristofera kāzas notika Rīgā. Par godu šim notikumam uz zemi, par kuru agrāk pat nebija dzirdējuši, atlidoja arī Kristofera vecāki.

ginia Symphony Orchestra, Evansville Philharmonic Orchestra), bet nedēļas nogalēs abi ar vīru muzicē restorānos.

## Ciemoties un dzīvot ir dažādas lietas

Jau pirms pārcelšanās uz ASV Alise bija daudz ceļojusi un domāja, ka pierast pie dzīvošanas ārpus Latvijas būs viegli. Tomēr gluži tā nebija. «Pēc pirmajiem mēnešiem nāca atskārsme, ka šoreiz neesmu vis ciemos, bet gan šeit dzīvoju! Ciemšanās un

dzīvošana ir divas atšķirīgas lietas. Kaut arī angļu valodu pirms pārcelšanās uz ASV pārvadīju ļoti labi, pirmajos mēnešos bieži sastapos ar cilvēkiem, kuri vienkārši nesaprata manis teikto akcenta dēļ,» stāsta Alise. Kā jau visiem, kuri uzsāk dzīvi svešā zemē, Alisei bija jāmeklē jauni draugi, jāpieņem konkrētas valsts paradumi. «Amerikā, piemēram, visi par mazāko sīkumu vienmēr atvainojas! Man tas sākumā šķita divaini. Tagad arī es atvainojos. Nu, ja tā viņiem patīk, lai jau!» smeļ Alise.

Protams, reizēm viņa saļņojas arī pēc mājām un tuviniekiem, īpaši pēc māsas. Tādēļ pa šo laiku jau trīs reizes Alise ir cīmojusies Latvijā. Pie viņas Amerikā pabija arī māsa un vecāki. Alise atzīst, ka modernās tehnoloģijas palīdz uzturēt saikni ar mājām, un ar interneta starpniecību var uzzināt visu, kas notiek dzimtenē.

## Latvieši pieturas pie «pareizā» viedokļa

Ar ko amerikāņi atšķiras no latviešiem? «Ar to, ka viņiem jau no zīdaiņu vecuma ir ieaudzināts, ka viss ir iespējams, ka pasaule ir pilna ar visdažādākajām iespējām, atliek vien nospraust mērķi un soli pa soli tam tuvojies! Latvijā turpretim neviens vairs nekam netic. Cilvēki no daudz kā baidās, neuzdrošinās, viņiem šķiet, ka nekas neizdosies un viņus noteikti kāds piekrāps. Turklāt latviešiem patīk pieturēties pie «sava, pareizā» viedokļa, bet pasaule taču ir tik plaša un raiba. Ir tikai jāatver acis. Ceļošana, starp citu, ļoti atbrīvo no aizspriedumiem. Tas nav pat manis izgudrots teiciens. To, manuprāt, teicis Oskars Vailds,» pārdomās dalās Alise.

«Vaduguns»



# Policijas akcijas un aprikojums – satiksmes drošības uzlabošanai

Par satiksmes drošības uzlabošanu pēdējo gadu laikā runāts daudz. Ipaša vērība tiek veltīta jautājumiem, kā samazināt dzērājsoferu skaitu. Satiksmes ministrs Ainars Šlesers septembrī nāca klajā ar ierosinājumu noteikt vēl bargākus sodus personām, kuras aizturētas pie stūres alkohola reibumā — piemēram, naudas sodu līdz 5000 latu apmēram un pat atņemt transportlīdzekļa vadītāja tiesības uz mūžu. Diskusijā iesaistījušies Ceļu satiksmes drošības direkcijas pārstāvji un policisti.

## Par bargajiem sodiem vēl jādiskutē

Kāda ir situācija Preiļu rajonā un ko par bargāku sodu noteikšanu domā policisti, «Novadnieks» jautāja Preiļu rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas biroja 3. nodaļas priekšniekam Vilim Patmalniekam.

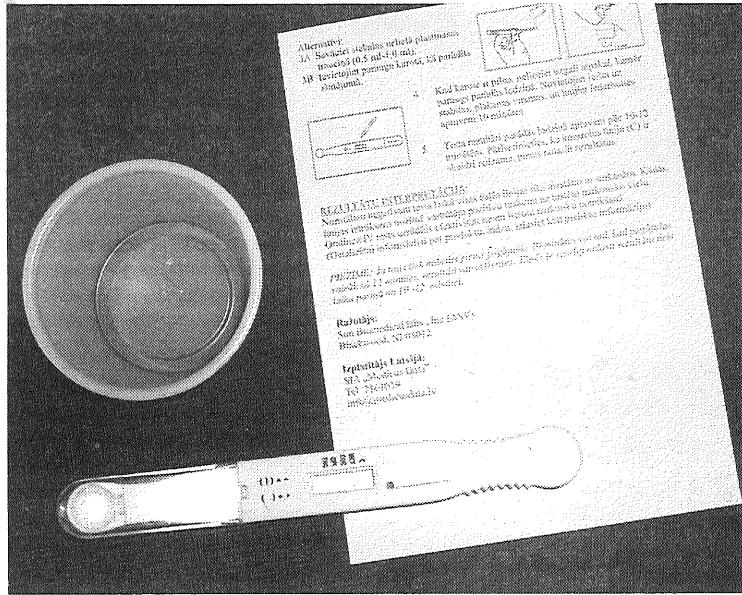
«Bargie sodi soferiem (administratīvais arests un naudas sods 500 latu apmērā), kuri nevar atteikties no alkohola, stājušies spēkā jau 2005. gadā. No sākuma likās cerīgi, iereibušo transportlīdzekļu vadītāju skaits krasi samazinājās. Šogad nācies pārliecināties, ka dzērāju skaits atkal ievērojami pieaudzis. Astoņu mēnešu laikā ceļu policisti Preiļu rajonā reibumā pie stūres aizturējuši par 30 auto vadītājiem vairāk nekā tajā pašā laikā pērn,» stāsta V.Patmalnieks. Vai 5000 latu naudas sods būtu adekvāts un atturētu no liekas glāzītes? Izsakot savas personīgās domas, policijas darbinieks spriež, ka lielākā problēma noteikti būs, kā šo sodu iekasēt. Latgales reģiona iedzīvotāju materiālais stāvoklis bieži vien jau tagad rada problēmas soda naudas iekasēšanai.

Lemjot par izmaiņām, kas paredz transportlīdzekļa vadītāja tiesību atņemšanu uz mūžu, jāatturas, kā saka, no lēciena otrā grāvī. Ne visos gadījumos tas būtu lietderīgi un pareizi. Liegt tiesību saņemšanu uz mūžu varētu par ļoti smagu satiksmes negadījumu izraisīšanu dzērumā, kuros gājuši bojā cilvēki. Taču par to vēl jādiskutē, uzskata V.Patmalnieks.

## Negadījumu skaits – pagājušā gada limeni

Ceļu satiksmes negadījumu skaits Preiļu rajonā šogad turas pērnā gada līmenī. Pašlaik ceļu policijā reģistrētas nedaudz vairāk kā 150 avārijas. Pozitīvi vērtējama tendence samazināties avārijās cietušo skaitam, kas šogad ir uz pusi mazāks nekā pagājušajā gadā. Kopš gada sākuma negadījumos gājuši bojā četri cilvēki, pērn astoņos mēnešos dzīvību zaudēja pieci.

Nedaudz pieaudzis to ceļu satiksmes negadījumu skaits, kurus izraisījuši iereibuši soferi: pērn – 22, šogad – 24. Policisti stāsta, ka reizumis nākoties brīnīties, cik daudz alkohola cilvēks var izdzert. Izlpojāmā gaisā konstatētas 4,7 promiles alkohola



● Testam nepieciešami tikai 0,4 mililitri siekalu. Ja neizdodas nepieciešamo daudzumu iespiļaut uzreiz, ir glāzīte, kur siekalas sakrāt no vairākiem spļāvieniem. Foto: L.Kirillova

la un pat vairāk.

«Situācija rajonā tiek kontrolēta,» saka V.Patmalnieks. «Par to liecina arī tas, ka šovasar, kad rajonā tika svinēti dažnedažādi svētki, kuros pulcējās daudz cilvēku, to laikā nebija neviena nopietna satiksmes negadījuma.»

## Saņemts jauns aprikojums narkotiku noteikšanai organismā

Pašlaik ceļu policijas darbinieki apgūst jauno aprikojumu, kas nesen saņemts arī Preiļos. Tie ir vienreizējās lietošanas narkotiku konstatēšanas testerī. V.Patmalnieks uzskata, ka testerī ievērojami atvieglos darbu, tie nosaka narkotiku klātbūtni organismā, analizējot nelielu siekalu daudzumu. Procedūra aizņem vien pārdesmit minūtes.

Šādai analīzei gan nav juridiska statusa. Ja testeris uzrāda narkotisko vielu klātbūtni, persona tiek nogādāta medicīnas iestādē. Tomēr galvenais labums ir tāds, ka turpmāk varēs izvairīties no gadījumiem, kad analīzes tiek veiktas nepamatoti. Tas ir dārgs process un izmaksā vairākus desmitus latu. Toties vienreizējais testeris maksā tikai aptuveni piecus latus un uzrāda faktiski jebkādu narkotiku — opiātu, kokainu, metamfetamīnu un marihuānu — klātbūtni organismā.

## Joprojām aktuāli atstarotāji

V.Patmalnieks uzsver, ka iestāties rudenim, kad laiks kļūst arvien tumšāks, joprojām aktuāli ir atstarotāji gājējiem. Lai gan bērni un jaunieši lielākoties jau pieradināti pie apģērba piespraust gaismu atstarojošus elementus, gados vecākie cilvēki bieži aizbildinās ar neziņu vai uzskata, ka atstarotājs blēnas vien ir.



● Diskā ierakstītu videofilmu kā dāvanu saņem tie autovadītāji, kuri uzskata, ka piesprādzēties ar drošības jostu nav obligāti.

Tāpat kā katru gadu, arī šogad ceļu policijas darbinieki viesojas skolās, skaidro un pārliecina, ka par savu drošību vispirms jā rūpējas pašiem. Drīz sāksies akcijas, kuru laikā policisti kopā ar SEB bankas pārstāvjiem dāvinās gājējiem atstarotājus.

## «Redzi jostu – sprādzējies!»

Arī daudzi «Novadnieka» lasītāji noteikti būs pamanījuši televīzijas reklāmu, kas mudina pievērst uzmanību kampaņai «Redzi jostu – sprādzējies!». Kārtības policijas biroja 3. nodaļas priekšnieks atgādināja, ka drošības josta ir vienkāršākais un efektīvākais līdzeklis, kā ceļu satiksmes negadījumā pasargāties no ievainojumiem un saglabāt dzīvību.

«No Valsts policijas esam saņēmuši diskos ierakstītu videofilmu, kurā ļoti uzskatāmi parādīts, kādas avārijas laikā var būt sekas nejaukajam ieradumam nepiesprādzēties. It īpaši tas attiecas uz aizmugurē sēdošajiem, kuri uzskata, ka drošības josta aizmugurē nav obligāta un neapzinās, ka avārijas brīdī trieciena spēks ir milzīgs,» skaidro V.Patmalnieks.

Disku ar videofilmu ceļu policisti dāvina tiem transportlīdzekļu vadītājiem, kuri nepiesprādzējās paši un nemitina to darīt arī saviem pasažieriem.

# POLICIJAS ZIŅAS

Divu nedēļu laikā, no 22. septembra līdz 5. oktobrim, Preiļu rajona policijas pārvaldē reģistrēti 85 notikumi. Kā «Novadnieku» informē policijas pārvaldes priekšnieka palīdze Liēna Lāce, šajā laikā reģistrēti astoņi ceļu satiksmes negadījumi, kuru rezultātā viena persona gājusi bojā un viena guvusi traumas. Reģistrēta 21 zādzība, astoņi mantas tīšas bojāšanas gadījumi un trīs tīšu vieglu miesas bojājumu nodarīšanas gadījumi. Vēl reģistrēti trīs ugunsgrēki, kuros zaudējumu apmēri ir nelieli.

## Zog visu pēc kārtas

22. septembrī uzsākts kriminālprocess par to, ka Riebiņu novada Stabulnieku pagastā no kādas pirts telpām nozagts 1984. gadā dzimušai sievietei piederošais telefons un nauda – 20 latī. Nozagtais telefons sievietei atdots.

24. septembrī uzsākts kriminālprocess par to, ka Līvānos kādā kosmētikas un saimniecības preču veikalā 1964. gadā dzimusi sievietei izdarīja zādzību. Viņa paņēma parfimērijas izstrādājumus 37,80 latu apmērā.

Tajā pašā dienā zagļi iegriezušies kādā neaizslēgtā mājā Aglonas pagastā. No ledusskapja pazudis puskilograms kūpinātas desas un tikpat daudz kūpinātas gaļas.

25. septembrī Jersikas pagastā no automašīnas Mitsubishi Canter, kas atradās pie kādas kafējnīcas, no kravas kastes nozagta kaste ar sieviešu apakšveļu. Par notikušo uzsākts kriminālprocess.

27. septembrī Līvānos kāda veikala apsargs konstatēja, ka veikala apmeklētājs, 1984. gadā dzimis vīrietis, nenorēķinājās par precī – 0,7 litru tilpuma tekilas pudeli 13,25 latu vērtībā.

28. septembrī apzagta dārza mājiņa Jersikas pagastā. 1955. gadā dzimusi mājiņas īpašniece konstatēja, ka, izsīt loga stiklu, zagļi iekļuvuši telpā un paņēmuši alumīnija traukus un citus alumīnija priekšmetus. Par notikušo uzsākts kriminālprocess.

29. septembrī Līvānos no neaizslēgtas automašīnas Mercedes Benz, kas atradās kādās SIA teritorijā, nozagta automagnetola un instrumentu metāla kaste zaļā krāsā. Par notikušo uzsākts kriminālprocess.

Nākamajā dienā, 30. septembrī, no kādai līvānietei piederošās automašīnas Škoda Felicia, izsīt labās puses durvju stiklu, nozagta automagnetola, medicīniskā aptieciņa un sabojāti auto aizdedzes vadi. Arī šajā gadījumā uzsākts kriminālprocess.

1. oktobrī Līvānos no mājas pagalma nozagti divriteņu ratiņi ar koka kastī.

3. oktobrī Līvānu novada Turku pagastā konstatēts, ka no zemnieku saimniecībai piederošā ekskavatora Libher nozagta automagnetola. Par notikušo uzsākts kriminālprocess.

3. oktobrī vēl viena zādzība konstatēta Vārkavas pagastā. Kāda sieviete informēja policiju, ka no viņas mājas pagalma ir nozagta zemnieku saimniecībai piederošā automašīna Nissan Sunny. Vēlāk automašīna tika atrasta pēc avārijas grāvī netālu no mājas. Iespējamā vainīgā persona noskaidrota, uzsākts kriminālprocess.

4. oktobrī saņemts iesniegums par to, ka Līvānos kādai sievietei piederošajai automašīnai Mazda izsists vadītāja puses priekšējo durvju stikls, izvandīts automašīnas salons un paņemta dzīvokļa durvju atslēga. Par notikušo uzsākts kriminālprocess.

## Brauca reibumā un bez tiesībām

23. septembrī policijā uzsākts kriminālprocess par to, ka Preiļos kāds 1972. gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu BMW alkohola reibumā. Konstatēts, ka viņam nebija arī transportlīdzekļa vadītāja tiesību.

30. septembrī policijā uzsākts kriminālprocess par to, ka Līvānos kāds 1953. gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu VW Passat alkohola reibumā, pie tam viņam nebija transportlīdzekļa vadītāja tiesību.

3. oktobrī uzsākts kriminālprocess par līdzīgu gadījumu. Līvānu novada Turku pagastā kāds 1963. gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu VAZ alkohola reibumā un bez transportlīdzekļa vadītāja tiesībām. Tajā pašā dienā kriminālprocess uzsākts arī kādam 1982. gadā dzimušam vīrietim, kurš Aglonā brauca ar BMW alkohola reibumā un bez tiesībām.

## Nodarīti zaudējumi Latvergo

Divas dienas pēc kārtas rajonā uzdarbojušies elektrības vadu zagļi. Pirmo reizi par to policijai ziņots 24. septembrī. Līvānu novada Turku pagastā no darbojošās elektrolīnijas četriem stabu posmiem nozagti vadi apmēram 150 metru garumā.

Nākamajā dienā, 25. septembrī, Vārkavas novada Upmalas pagastā no elektropārvaldes līnijas pieciem stabu pārlaidumiem noņemti vadi. Abos gadījumos uzsākts kriminālprocess.

2. oktobrī no elektrolīnijas tika noņemti vadi sešiem stabu pārlaidumiem 1000 metru garumā. Šoreiz tas noticis Vārkavas pagastā. Policijā uzsākts kriminālprocess.

## Nopietnas avārijas

22. septembrī vīstāgiskākā avārija notika Riebiņu novada teritorijā uz ceļa Viļāni – Preiļi – Špoģi. Kāds 1987. gadā dzimis šoferis, vadot automašīnu BMW, notrieca vīrietī, kurš no gūtajām traumām negadījuma vietā mira.

25. septembrī Riebiņu novada Rušonas pagasta teritorijā uz ceļa Krāsava – Preiļi – Madona kāds 1954. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu VW Golf, veica apdzīšanas manevru un izraisīja sadursmi ar tajā pašā virzienā braucošo zirga pajūgu, kuru vadīja 1954. gadā dzimusi sieviete. Negadījumā bojāti abi transportlīdzekļi, bet pajūga vadītāja un pasažieris, 1954. gadā dzimis vīrietis, ar traumām nogādāti Preiļu slimnīcā medicīniskās palīdzības saņemšanai.

## Dzērumā sadūra pudeles draugu

26. septembrī Riebiņu novada Rušonas pagastā kopīgas alkohola lietošanas laikā 1957. gadā dzimis vīrietis ar nazi iedūra plecā, lāpstīņas rajonā, kādam 1968. gadā dzimušam vīrietim. Cietušais medicīniskās palīdzības saņemšanai tika nogādāts Preiļu slimnīcā. Par notikušo uzsākts kriminālprocess.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

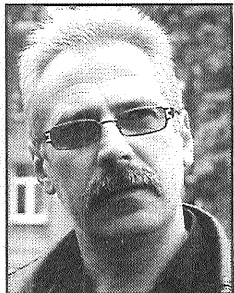
Lappusi sagatavoja L.Kirillova







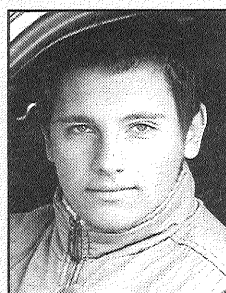
## Kā vērtējat satiksmes ministra Aināra Šlesera ideju cīnīties pret dzērājšoferiem, atņemot tiesības uz mūžu un palielinot soda naudu līdz 5000 latiem?



**Gunārs, Aglonas iedzīvotājs:**  
— Man šķiet, 5000 latu soda nauda ietekmētu tikai ierindas šoferus. Citiem arī tas būtu vienaldzīgi. Autovadītāja tiesību noņemšana uz mūžu, savukārt, pārāk ekstrēmi. Kā tas iespējams?

Brauks tāpat bez tiesībām. Cietumā tiks, vai?.. Mūsu galvās kaut kas būtu jāmaina, jāaudzina. Pašam autovadītāja stažs ir no 1987. gada un šāda veida nepatīkšanu sen nav bijis.

**Jānis, Preiļu iedzīvotājs:**



— Tas nav risinājums. Kāda jēga uzlikt tik lielu sodu, ja to nebūs iespējams iekasēt. Arī tiesību atņemšana uz mūžu tikpat nereāla, domājot, nesēdiesies pie stūres? Tāda ir dzīve, cilvēkus grūti izmainīt. Daudzi kā dzēra, tā dzers. Ne visi ir ideāli. Man autovadītāja tiesības ir tikai pusgadu, bet braukšana reibumā noteikti nav mana stihija.

**Ludmila no Pelēču pagasta:**



— Vārētu mēģināt. Domāju, ka daļa braucēju baidītos no tik lieliem sodiem. Tiesības uz mūžu gan nevarēdzu atņemt. Ja cilvēks samaksātu lielu naudu, varbūt turpmāk būtu prātīgāks, nedzertu pie stūres. Galu galā, ja esi iedzēris, tad labāk liecies gultā, bet neriskē. Tā visiem būs drošāk.

**Kārlis, Saunas pagasta iedzīvotājs:**



— Kā cīnīties ar dzērājiem pie stūres? Man liekas, vajag lielākus sodus. Es, piemēram, negribētu šķirties no pieciem tūkstošiem latu. Likumdevējiem vienīgi jādomā, kā tādā naudu no vainīgajiem iekasēt. Pats pie stūres dzēris nesēžos un citiem neiesaku. Nav ko jokot.

**Aija, Preiļu iedzīvotāja:**



— Ministra ideja nav reāla, jo tik lielas summas nespēs iekasēt, pie tam cietēji būs dzērājšoferu ģimenes locekļi, jo nauda būs jāņem no kopējā budžeta. Arī tiesību atņemšana uz mūžu tikpat nereāla. Vainīgie tāpat mēģinās braukt, ir tiesības vai nav. Tomēr uzskatu, ka turpmāk sodiem vajadzētu būt stingrākiem. Pašlaik gatavojos iegūt autovadītāja tiesības un esmu pārliecināta, ka cilvēkiem jāsaprot — lietot alkoholu un pēc tam sēsties pie stūres nedrīkst nevis tāpēc, ka par to var bargi sodīt, bet gan tāpēc, ka vienkārši nedrīkst, ka tā ir drošāk. Nedrīkst riskēt ar paša, līdzbraucēju un citu cilvēku dzīvību un veselību.

**L. Kirillova**  
Foto: A. Šņepsts

## SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

### ELEKTRIĶI!!

8. oktobrī plkst. 10.00  
Līvānos, Rīgas iela 20  
«ED grupas kursi  
atbilstoši LEK-025».  
Informācija 29569793.

### RUDENS GADATIRGUS

stādu audzētavā «Sakstagals»  
Rēzeknes raj., Rīga — Rēzekne  
autoceļa malā sestdien,  
11. oktobrī, plkst. 8.00 - 13.00.  
Pārdošanā ābeļu, bumbieru, ķiršu,  
plūmju, ogulāju, dekoratīvo koku,  
krūmu stādi.  
Tālr. 29440655.

Z/s «Mazputnēni» sestdien, 11. oktobrī,  
pārdos 3-5 mēn. vecus dažādas krāsas  
jaunputnus un dējējvistas (cena no Ls  
1,20). Līvānos 7.30, Rožupē 8.00, Rudzātos  
8.20, Priekules 8.40, Sutros 9.10, Ančinos  
9.30, Vārkavā 9.50, Vecvārkavā 10.10,  
Pelēcos 10.40, Ārdavā 11.00, Aglonā 11.30,  
Rušonā 12.00, Aizkalnē 12.20, Preiļos  
12.40, Riebiņos 13.10, Stabulniekos 13.20,  
Galēnos 13.50. Tālr. 29219051.

### Pārdod

slaucamu govī Galēnu pag., Puncuļu ciemā,  
Vēvere. Tālr. 67974797;

slaucamu govī. Tālr. 26567367;

graudu kombainu MASSEY FERGOSON MF-  
307. Tālr. 27491822;

OPEL SINTRA 1998. g., tumši zaļā krāsā,  
automātiskā ĀK, gāze-benzīns, 3.0 l, kondic.  
u.c. ekstras. Tālr. 29118637, vakaros  
65381181;

AUDI 100 (2,3, 1986.g. izl., labā tehniskā stāvoklī,  
TA līdz 07.2009., Ls 350). T.28732915;  
AUDI 100 (2,3, 1990.g. izl., AVANT, TA līdz  
04.2009.). T.26310334;

AUDI 100 (balts, TA, 1050 EUR, 1989.g. izl.).  
T.26756050;

AUDI 80 B4 (1994.12., 1,9 TDI, viens  
saimnieks, atdzīta no Vācijas, 02.04.2007.,  
perfektā tehn. un vizuālā stāvoklī).  
T.29374881;

AUDI 90 (1988.g. izl., labā tehniskā un vizuālā  
stāvoklī, nomainītas siksnas, bez TA).  
T.25988670;

AUDI A4 (1,9 TD, dīzelis, 1996.g. izl., UNI-  
VERSAL, ideālā stāvoklī, 4400 EUR).  
T.29569556;

BMW 318 (1993.g. izl., labā tehn. stāvoklī,  
jauna TA, spoilers, lūka, lietie diskī).  
T.29402390;

BMW 318i (1992.g. izl., TA, ABS, el. spoguļi,  
signalizācija, imobilizators, tumši zila).  
T.22043708;

BMW 525 tds TOURING (UNIVERSAL,  
1997.g. izl., mehāniskā ĀK, dīzelis, TA līdz  
05.2009., ABS, ARS, Air Bag, viss elektro,  
centrālā atslēga, piekabes āķis, lietie diskī,  
jaunas vasaras riepas, 6100 EUR).  
T.29592913;

CHRYSLER VOYAGER (2,5 D, 1998.g. izl.,  
labā stāvoklī, Ls 3700). T.26237864;

FIAT DUKATO (1991.g. izl., rezerves daļām).  
T.29438778;

FORD GALAXY (1996.g. izl., 2,0i, kondi-  
cionieris, lietie diskī, 7 vietas, TA līdz 04.2009.,  
3500 EUR). T.29494306;

FORD GALAXY (2001.g. izl., 1,9 TDI, au-  
tomātiskā ĀK, stip - tronic, el. pakete, jauna  
TA, no Vācijas). T.28270049;

FORD MONDEO (1,8, 1995.g. izl., UNIVER-  
SAL, TA līdz 04.2009., viens saimnieks).  
T.26310334;

FORD MONDEO (1996.g. izl., 1,8i, 16 v, UNI-  
VERSAL, melna, el. pakete, TA līdz 2009.,  
labā stāvoklī). T.28637847;

Pārdod RANILA tipa  
metāla jumtus  
no zviedru materiāla par  
izdevīgām cenām.

Pieejamās krāsas: brūna, pelēka,  
sarkana, tumši zaļa.  
Nodrošina piegādi.  
Tālr. 28627237.

Rudzātu pagasta  
kapsētās  
SVEČĪŠU VAKARI

11. oktobrī:  
plkst. 16.00 Vidu kapos;  
plkst. 17.00 Steķu kapos.  
12. oktobrī:  
plkst. 17.00 Rudzātu kapos;  
plkst. 18.00 Eleonorvīles kapos.

Miniekskavatora  
noma, pakalpojumi.  
Tālr. 28614000.

Uzņēmums aicina darbā  
APSARDZES DARBINIEKUS,  
vēlams ar sertifikātu.  
Tālr. 29164423.

Pārdod KOKSKAIDU  
GRANULAS  
visa veida apkures katliem,  
tieši no ražotāja.  
Tālr. 29488352, 29483096.

SIA AIBI iepērk zirgus, liellopus,  
jaunlopus, aitas, cūkas.  
Jaunas, labas cenas.  
Tālr. 26142514, 29293219,  
4871804, 4871185.

SIA «Rēzeknes gaļas kombināts»  
iepērk liellopus.  
Labas cenas.  
Tālr. 64622475, mob. 28378866.

FORD MONDEO (1997.g. izl., 1,8, UNIVER-  
SAL, tumši zilā krāsā, el. pakete, TA līdz  
07.01.2009.). T.64621705, 29194259;

FORD SCORPIO (1998. g. izl., 2,3, benzīns,  
tumši zaļā krāsā, ādas salons, signalizācija,  
kondicionieris, el. stikli, labā stāvoklī, Ls 1200,  
pieāvāt variantus). T.26162899;

FORD SIERRA (1988.g. izl., 2,0, gāze - ben-  
zīns, sedans, signalizācija, centrālā atslēga).  
T.26471290;

FORD SIERRA (2,3 D), VAZ 2108, 2109 re-  
zerves daļas, divas mašīnas malkas.  
T.26395187;

FORD TRANSIT (2,0, gāze/benzīns, 1986.g.  
izl., furgons - termobūda - 1,9x1,9x3,2 m,  
labā stāvoklī). T.29478322;

GAZ 52 02 (pašizgāzēju, 1982.g. izl.,  
braukšanas kārtībā, nav dokumentu, Ls 350).  
T.29993589;

HONDA ACCORD (1986.g. izl., darba kārtībā).  
T.26152958;

ISUZU TROPPER (2001.g. izl., dīzelis 3,0,  
pelēkā perlamutra krāsā, mehāniskā ĀK, TA,  
kondicionieris, lūka, stereo, viss elektro,  
teicamā tehn. stāvoklī, 12000 EUR).  
T.27888846;

LEXUS GS300 (1997. g. izl., visas ekstras, tei-  
camā stāvoklī). T.28382154;

MAZDA 323 COUPE (1988.g. izl., 1,5 karbu-  
rators, 5 l/10 km, TA līdz 07.2009., 800 EUR).  
T.25878255;

MAZDA 323 F (1992.g. izl., 1,6i, TA līdz  
03.2009., centrālā atslēga, 5 pakāpju ĀK, zaļā  
metāliskā krāsā, CD stereo, tonēti stikli,  
stūres pastiprinātājs, labā stāvoklī, 900 EUR).  
T.26125254;

MAZDA 323 F (1999.g. izl., 1,5i, hečbeks,  
zilā metāliskā krāsā, el. logi, spoguļi, kondi-  
cionieris, velūra salons, stereo, M+S, no Vā-  
cijas, 4450 EUR). T.26440919;

MAZDA 626 (1992.g. izl., TA). T.26152958;  
MAZDA 626 (1995.g. izl., 2,0 dīzelis, hečbeks,  
el. pakete, daudz ekstru, TA, Ls 1100).  
T.26743821;

MERCEDES (1997.g. izl., 2,5, dīzelis,  
mehāniskā ĀK, sudraba krāsā). T.29327602;  
MERCEDES BENZ 0303 (autobus, 1980.g.  
izl., TA, 39 vietas, labā stāvoklī, lēti).  
T.26744145;

mikroautobusu MB 207 (1992.g. izl., 2,3 l,  
TA, kravas, augstais, garais) vai maina.  
T.29214140;

NISSAN SERENA (1,6 i, 1993.g. izl., TA,  
minivens, 7+1 vieta), MAZDA 323 (1995.g.  
izl., 1,5 i, TA). T.22017971;

NISSAN TERANO (1991. g. izl., 3,0, ben-

zīns, TA, M+S riepas, labā stāvoklī).  
T.29447261;

OMEGA (2,0, 1998.g. izl., pelēkā metāliskā  
krāsā, ABS, viss elektro, apsildāmie sēdekļi,  
CD, teicamā tehn. stāvoklī). T.26538292;

OPEL ASCONA (1985.g. izl., dzinēju), RE-  
NAULT RAPID (1,1, ar ātrumkārbu).  
T.26417482;

OPEL ASTRA (1,8i, 1992.g. izl., TA līdz  
11.11.2008., centrālā atslēga,  
hidropastiprinātājs, ziemas - vasaras riepas,  
Ls 830). T.28340864;

OPEL CALIBRA (1990.g. izl., lietie diskī, elek-  
triskie logi, lūka, ādas salons, tūnings, nav  
rūsas, Ls 600). T.29924526;

VOLVO 460 (1994.g. izl., TA līdz 08.2009.,  
stūres pastiprinātājs, el. logi, lūka, stikli, CD PI-  
ONEER, labas riepas M+S). T.26462074;

VW CADDY (1,9 SDI, jauna TA, 1999.g. izl.,  
piekabes āķis, teicamā stāvoklī, Ls 1750).  
T.26771523;

VW GOLF 2 (TA, 1984.g. izl., 1,8, 5 pakāpju  
ĀK, Ls 290, 5 durvis). T.26165704;

VW PASSAT (1996.g. izl., 1,6 i) vai maina  
pret auto pēc avārijas (ar piemaksu).  
T.27896483;

VW PASSAT (2001. g. izl., 1,9 TDI, zilā krāsā,  
kondicionieris, piekabes āķis, 7900 EUR).  
T.29325062;

VW PASSAT (2002. g. izl., 1,9 TDI, melna,  
universāls, 10000 EUR). T.29259092;

VW PASSAT B5 (2001. g. izl., 1,9 TDI, 96  
kW, klimata kontrole), VW PASSAT (1998.g.  
izl., 1,9 TDI, dīzelis), VW SHARAN (1997.g.  
izl., 1,9 TDI, viss ideālā stāvoklī). T.26669662;

VW PASSAT VARIANT (1990.g. izl., piekabes  
āķis, centrālā atslēga, 5 pakāpju ĀK, stūres  
pastiprinātājs, TA). T.64617781;

VW SHARAN (1996.g. izl., zilā metāliskā  
krāsā, 2,0i, TA līdz 03.2009., signalizācija,  
3650 EUR, steidzami). T.29325179;

VW TRANSPORT (1991.g. izl., 2,4 D, TA līdz  
09.2009.). T.29234122, 64621012 (vakaros).

### Izīrē

1 istabu dzīvokli ar visām ērtībām Preiļos.  
Tālr. 29520740.

### Īrē

2 istabu dzīvokli ar ērtībām Preiļos. Tālr.  
29846698.